

vergadering **C222 – OND23**

zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen

van 30 mei 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de inschaling van bibliotheekmedewerker in de kwalificatiestructuur - 1391 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Fientje Moerman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de negatieve beoordeling van opleidingen artsen-specialisten - 1415 (2012-2013)	6
Vraag om uitleg van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de schoolverlatersstudie 2011-2012 van de VDAB - 1522 (2012-2013)	9
Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het lamentabele onderricht in islamitische godsdienst - 1541 (2012-2013)	
Vraag om uitleg van mevrouw Goedele Vermeiren tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de kwaliteit van het islamonderricht - 1580 (2012-2013)	15
Vraag om uitleg van mevrouw Fientje Moerman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de professoren van de Katholieke Universiteit Leuven die met video-opnames hun talenkennis zouden kunnen bewijzen - 1559 (2012-2013)	23
Vraag om uitleg van mevrouw Fientje Moerman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de invoering van een pedagogisch bekwaamheidsniveau voor professoren - 1561 (2012-2013)	29
Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de conclusies van de conferentie naar aanleiding van de WO-peiling (wereldoriëntatie) - 1582 (2012-2013)	33
Vraag om uitleg van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het Inschrijvingsdecreet en de problemen met betrekking tot dubbele inschrijvingen - 1589 (2012-2013)	35

■

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert**Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de inschaling van bibliotheekmedewerker in de kwalificatiestructuur - 1391 (2012-2013)**

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag komt voort uit een aantal contacten in de culturele sector. In de bibliotheken is een grote bekommernis ontstaan over een bepaald punt dat ik u vandaag wou voorleggen.

In het decreet rond de kwalificatiestructuur worden competenties en beroepskwalificaties gedefinieerd. De kwalificatiestructuur bestaat uit acht niveaus, waarbij niveau 1 het laagste niveau is en niveau 8 het hoogste. Het principe bij inschaling is dat één beroepskwalificatie slechts kan worden ingeschaald op één niveau in de Vlaamse kwalificatiestructuur.

In het kader van de uitrol van het decreet worden vandaag beroepskwalificaties enerzijds en onderwijskwalificaties anderzijds verder ontwikkeld. In de beroepskwalificaties worden de competenties beschreven die een beroepsbeoefenaar nodig heeft voor het uitoefenen van een beroep. Beroepskwalificaties vormen de basis voor onderwijskwalificaties binnen het formele onderwijs en voor opleidingen buiten het onderwijs. Opleidingen zullen in de toekomst pas leiden tot een erkende kwalificatie, indien die gebaseerd zijn op een beroepskwalificatie en onderworpen worden aan extern kwaliteitstoezicht.

Om te komen tot een dergelijke beroepskwalificatie, wordt een dossier opgesteld door de 'afnemers van het veld' – beroepsfederaties, overkoepelende organisaties, sectorfondsen, bedrijven – en niet langer door de onderwijsverstrekkers. Het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV) coördineert dit hele proces en treedt daarbij op als procesbegeleider. Voor de bibliotheeksector zijn tot nog toe twee beroepskwalificatiedossiers ontwikkeld en ingeschaald: die van bibliothecaris/informatiemanager is ingeschaald op niveau 7 (masterniveau), die van bibliotheekmedewerker/informatiebemiddelaar op niveau 4 (niveau secundair onderwijs). Een aantal spelers uit de culturele sector die met bibliotheken begaan zijn, hadden hierover een dossier ingediend. Het gaat over de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezen (VVBAD), het Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed (FARO), het Steunpunt voor bibliotheken, cultuur- en gemeenschapscentra en lokaal cultuurbeleid in Vlaanderen (LOCUS) enzovoort.

De implementatie van dit decreet brengt heel veel beroering in de bibliotheeksector, met name over de inschaling van de beroepskwalificatie van bibliotheekmedewerker/ informatiebemiddelaar op niveau 4 (secundair onderwijs). De sector is absoluut niet gelukkig met de inschaling op niveau 4, omdat dit niveau volgens het werkveld helemaal niet overeenstemt met de verwachtingen van de sector en met de behoeften in de samenleving. Voor de beroepskwalificatie van bibliotheekmedewerker verwachtten ze een inschaling op niveau 5 (hoger beroepsonderwijs) of niveau 6 (bachelor).

Een van de consequenties van een mogelijke beslissing om niveau 4 aan te houden voor bibliotheekmedewerker, is dat de bestaande graduaatsopleidingen of bachelor moeten worden afgebouwd. Er blijft dan alleen nog een opleiding over op universitair niveau, op een moment dat binnen de sector een grote uitstroom aan personeel op komst is. Veel bibliotheekmedewerkers kwamen immers in dienst met de uitbouw van de gemeentelijke openbare bibliotheken voorzien in het Bibliotheekdecreet van 1978. De sector zal op korte termijn nood hebben aan een breed middenkader met vaktechnische achtergrond en voldoende deskundigheid. Het is dan de vraag of iemand die enkel secundair onderwijs heeft gevolgd, voldoende niveau zal hebben om de job van bibliotheekmedewerker aan te kunnen. Bovendien wordt vanuit het nieuwe decreet Lokaal Cultuurbeleid een meer dynamische rol verwacht van de bibliotheek binnen het lokale beleid.

Minister, er is ook nog een algemene evolutie. We weten dat bibliotheken snel evolueren, van uitleenposten naar ontmoetingsplekken waar evenementen plaatsvinden, waar permanent kan worden geleerd, waar het personeel heel vaak rechtstreeks in contact staat met bezoekers van de bibliotheek met allerhande vragen. De bibliotheken zelf zullen een steeds belangrijkere plaats innemen in het Vlaamse landschap. Het is dan ook absoluut nodig dat de medewerkers van de bibliotheken over bepaalde kwalificaties beschikken, niet alleen de bibliothecaris, maar ook mensen die actief zijn in de bibliotheek.

Minister, kunt u toelichten waarom de beroepskwalificatie van bibliotheekmedewerker op niveau 4 zou worden ingeschaald en niet hoger? In hoeverre werden inhoudelijke specialisten betrokken bij de inschaling? Is deze inschaling overlegd met de sector? Heeft de sector toelichting kunnen geven over zijn visie op dit dossier? Hebt u beslist om de vragen en de noden van de bibliotheeksector verder te onderzoeken rond de beroepskwalificatie en de inschaling? Wanneer verwacht u hierover meer nieuws? Stel dat niveau 4 zou worden aangehouden, is er een beroepsmogelijkheid tegen dergelijke beslissingen? Kunt u toelichten hoe de bestaande bibliotheekopleidingen – op graduaatniveau – worden verzekerd? Hoe garandeert u de toekomst van deze opleidingen?

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Minister, ik wil een bijkomende vraag stellen. Wat niet in vraag wordt gesteld, is het inschalen van bibliothecarissen in niveau 7. In mijn omgeving hebben de meeste bibliothecarissen een bacheloropleiding gevolgd vooraleer ze in dienst traden. Momenteel zijn ze in de gemeenten dus ingeschaald als personeelslid op bachelorniveau. Zij worden dus ook op dat niveau vergoed.

Wat zijn daarvan de consequenties in de toekomst? Zij zijn bibliothecaris en worden nu ingeschaald op niveau 7, een niveau hoger, maar zij beantwoorden niet aan de diploma-voorwaarden om op dat niveau te worden ingeschaald. Wat zullen daar de consequenties van zijn?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: De procedure tot erkende beroepskwalificatie is beschreven in het decreet betreffende de Vlaamse kwalificatiestructuur van 30 april 2009 en het besluit van de Vlaamse Regering van 11 januari 2013 om dat uit te voeren.

De eerste stap is het opmaken van een beroepskwalificatiedossier door vertegenwoordigers van de sector: de sector bepaalt de beroepenstructuur, omschrijft de vereiste competenties van de beroepsbeoefenaar en geeft de arbeidsmarktrelevantie aan. Het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV) neemt hierbij de rol van procesbegeleider op. Hoewel er internationaal drie niveaus in de bibliotheeksector worden onderscheiden – C, B en A – besliste de sector in oktober 2012 twee dossiers in te dienen, van bibliotheekmedewerker en bibliothecaris. De indieners van de beroepskwalificatiedossiers zijn de VVBAD, FARO, LOCUS en het Vlaams Overlegorgaan inzake Wetenschappelijk Bibliotheekwerk (VOWB).

De dossiers worden nooit opgemaakt in functie van een bepaald niveau in de kwalificatiestructuur, maar omschrijven op een getrouwe wijze de vereiste competenties van de beroepsbeoefenaar. Het niveau wordt pas toegekend bij de inschaling van het dossier.

De tweede stap is het valideren van het beroepskwalificatiedossier door een valideringscommissie op basis van de criteria: gehanteerde referentiekaders, draagvlak binnen de sector, samenhangend geheel van competenties, arbeidsmarktrelevantie en/of maatschappelijke relevantie. De valideringscommissie valideerde in januari 2013 de beroepskwalificatiedossiers van bibliotheekmedewerker en bibliothecaris op basis van de dossierelementen en de vastgelegde valideringscriteria. In de valideringscommissie zetelen vertegenwoordigers van de interprofessionele sociale partners, de VDAB en SYNTRA Vlaanderen vanuit hun

arbeidsmarktregiefunctie. De commissie wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter. AKOV treedt op als secretaris van de commissie.

De derde stap is het inschalen van het beroepskwalificatiedossier in de kwalificatiestructuur door een inschalingscommissie op basis van een wetenschappelijke geijkte inschalingsmethodiek. De inschaling verloopt bij consensus. De inschalers baseren zich uitsluitend op het voorliggend beroepskwalificatiedossier en de inschalingsmethode. De inschalingscommissie schaalde in maart 2013 het dossier van bibliothecaris in op niveau 7 van de kwalificatiestructuur en dat van bibliotheekmedewerker op niveau 4. De beide dossiers waren voor de inschalers helder en waren methodologisch perfect inschaalbaar. In de inschalingscommissie zetelen vertegenwoordigers van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), de VDAB en SYNTRA Vlaanderen. De sector is op geen enkele manier betrokken bij de inschaling omwille van de scheiding van rollen in de hele procedure. De commissie wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter. AKOV treedt op als secretaris van de commissie.

De vierde stap is het erkennen van de beroepskwalificatie door de Vlaamse Regering op basis van de resultaten van validering, inschaling en toetsing van het volledige proces. De beroepskwalificatie van bibliothecaris is erkend door de Vlaamse Regering op 3 mei 2013.

De laatste stap in de procedure is het registreren van de beroepskwalificatie in de kwalificatiedatabank, die terug te vinden is op de website van AKOV.

In het beroepskwalificatiedossier van bibliotheekmedewerker is er nog geen beslissing genomen. Er is dus nog geen erkenning gebeurd door de Vlaamse Regering. Beroepen kunnen altijd worden ingediend bij de Raad van State. In ieder geval werden bij de marginale toetsing door AKOV geen onregelmatigheden vastgesteld voor het dossier van bibliotheekmedewerker. Op dit moment vinden er echter wel gesprekken plaats met de bibliotheeksector, mijn kabinet, het kabinet van Cultuur en AKOV om na te gaan of er alsnog een derde beroepskwalificatiedossier op tussenliggend niveau kan worden ingediend – zoals in de internationale kwalificatie – ofwel eventueel te bekijken of een update van de beroepskwalificatie van bibliotheekmedewerker al dan niet nodig is. Die gesprekken lopen.

Indien het toch zou worden ingeschaald op niveau 4 en er geen dossier wordt ingediend om een tussenstap in te voeren, kunnen de CVO's die huidige initiatie uiteraard omvormen en zal de opleiding van niveau 5 moeten worden afgebouwd indien zij geen bijkomend dossier indienen. Dat is momenteel voorwerp van gesprek met de sector.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik begrijp dat de procedure formeel gezien volledig correct is verlopen en verder loopt, maar dat u wel oren hebt naar de verzuchtingen van de sector. Als ik het goed begrijp, houdt u twee pistes voor ogen. De eerste is het installeren van een tussenniveau, dus een medewerker op uitvoerend niveau en de bibliothecaris zelf. Ik weet dat daar binnen de sector een bepaald draagvlak voor bestaat. De andere mogelijkheid die u oppert, is een upgrade van de inschaling van 4 naar een hoger niveau. Ik ben verheugd dat u in overleg bent met de sector. Ik hoop dat u in samenspraak met hen tot een oplossing kunt komen. Maar in ieder geval zou ik dit willen zeggen: als we kijken naar de evolutie van het bibliotheeklandschap, de rol van de bibliotheken in Vlaanderen vandaag en morgen, dan zien we dat Vlaanderen grote en kleine bibliotheken kent.

Het lijkt absoluut niet logisch dat in bibs die zowel in landelijke als in stedelijke gebieden een cruciale rol spelen, alleen de bibliothecaris een bepaald diploma zou moeten hebben dat hem op die functie richt, en dat alle andere mensen in grote of kleine bibs alleen secundair onderwijs zouden moeten hebben gedaan. Dat zou me verbazen. Als we willen dat de investeringen van de opeenvolgende ministers van Cultuur in de bibliotheeksector in bakstenen, mensen en programma's maximaal renderen, dan moeten we gekwalificeerde

mensen hebben, beroepskrachten. Buiten de bibliothecaris – niveau 7 – moeten we absoluut gaan naar het niveau – eventueel een tussenniveau – van minstens bachelor of graduaat voor medewerkers om die functie aan te kunnen.

De vragen van de sector zijn terecht, minister. Ik hoop dat u alsnog op zijn verzoeken kunt ingaan.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Minister, u hebt er blijk van gegeven dat u nog niet hebt geantwoord, maar dat kunt u nog steeds doen.

Minister Pascal Smet: Dat zal ik dan ook meteen doen. Mijn frank was gevallen toen ik het woord teruggaf.

Voor de huidige zal dat geen gevolgen hebben. Het is enkel voor de toekomst. Als men die opleidingen aanbiedt, zal het uiteraard wel gevolgen hebben. Dat is de logische consequentie daarvan.

Mevrouw Kathleen Helsen: Dat betekent dan ook wel dat de gemeentebesturen hun personeelskader moeten wijzigen en in de toekomst een bibliothecaris sowieso op masterniveau moeten inschalen.

Minister Pascal Smet: Of dat een absolute verplichting is, is nog iets anders, maar het lijkt wel logisch te zijn dat het daarop zal uitdraaien. Als dat het niveau van de opleiding is, is het ook logisch dat je op dat niveau verloont. Je kunt altijd beslissen dat je wat lager gaat voor een functie, maar dat zou niet logisch zijn. De logica zal daartoe leiden.

Mevrouw Kathleen Helsen: Je hebt maar één bibliothecaris, en als dat niveau 7 is, betekent dat dat je een masterniveau moet halen. Dus bij een vervanging, wat op vrij korte termijn kan gebeuren, betekent dat dat het kader moet worden gewijzigd. Dan is het interessant om dat in het totale kader van cultuur, met cultuurbeleidscoördinatoren, in overeenstemming te brengen.

Er is een verschil tussen grootsteden en kleine gemeenten, die niet altijd voor een A-niveau kiezen, maar de zaak ook met een B-niveau kunnen runnen. Dat is dus wel een belangrijke wijziging en een meerkost voor kleinere gemeenten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Fientje Moerman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de negatieve beoordeling van opleidingen artsen-specialisten - 1415 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Deze vraag om uitleg gaat niet over de negatieve beoordeling van de artsen-specialisten. Dat zou jammer zijn, want dan zouden we allemaal in gevaar zijn. Het gaat over hun opleiding. Ik heb de vraag om uitleg gesteld op 10 april, en ondertussen is de context in zoverre gewijzigd dat het volledige rapport is voorgesteld.

Wat is er aan de hand? Een commissie van internationale experts onder voorzitterschap van professor Gaston Verellen, heeft de academische opleidingen tot arts-specialist van de KU Leuven, de UGent, de Universiteit Antwerpen (UA) en de Vrije Universiteit Brussel (VUB) gevisiteerd. Wat blijkt nu? Ernstige tekortkomingen in de onderwijskwaliteit in de KU Leuven, de UGent en de Universiteit Antwerpen. Daarentegen haalt de VUB wel de minimumnorm, waar ook een internationale opleiding European Master in Disaster Medicine (EMDM) goede resultaten voorlegt.

De commissie is op bepaalde punten vrij hard, althans dat vind ik. Ze spreekt van ernstige tekortkomingen in de Master of Medicine in de specialistische geneeskunde. Ik som er een paar op. De commissie stelde bij de opleiding tot arts-specialist aan de KU Leuven, de UGent en de UA ernstige tekorten vast, zowel op het domein van het programma, de inzet van personeel, als de voorzieningen. De commissie stelt dat veel problemen het gevolg zijn van het ontbreken van duidelijke implementatieplannen, een gebrek aan betrokkenheid van interne en externe partners, het ontbreken van een noodzakelijke opleiding en ondersteuning van docenten en stagebegeleiders, het ontbreken van een balans tussen werktijd, studietijd en privéleven voor de studenten, in veel gevallen ernstig verstoord door werkweken van 60 tot 80 uur, in combinatie met een gebrek aan studentenbegeleiding, en de opleiding ondervindt een ernstige hinder van een complex en verouderd regelgevend kader dat kan leiden tot conflicten over bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

Het is duidelijk dat de invoering van de academische opleiding Master of Medicine in specialistische geneeskunde een belangrijke wijziging is geweest in de medische vervolgopleiding in Vlaanderen. Vroeger was er een heel dominant principe van de meester-leerlingverhouding – we spreken over een opleiding in de geneeskunde – en dat maakte dat de arts-specialist in opleiding (ASO) gebonden is aan een nadrukkelijke afhankelijke positie om medische kennis en vaardigheden te worden aangeleerd.

Ik vat het even samen. De arts-specialist in opleiding is een onmisbare arbeidskracht geworden. Het moet me van het hart dat hij niet altijd als arts een onmisbare arbeidskracht is. Hij is ook een onmisbare arbeidskracht zonder meer. De gevallen zijn legio. Na 18 uur wordt een arts-specialist in opleiding in plaats van een verpleegster gebruikt. De cao's voorzien namelijk in bijkomende vergoedingen voor het verplegend personeel na bepaalde uren. Het is natuurlijk veel goedkoper een radioloog niet enkel de scans te laten nemen, maar ook de patiënt te laten installeren en te helpen uitkleden. Dit zijn strikt genomen zijn taken niet.

Er is, met andere woorden, meer dan genoeg werk aan de winkel. We zouden nu kunnen stellen dat het volledig aan de gebrekkige afstemming tussen de federale wetgeving en de Vlaamse regelgeving ligt en dat het regelgevend kader verouderd is. In dat geval zouden alle universiteiten negatief moeten zijn geëvalueerd. Dat is niet het geval.

De VUB heeft de invoering van de opleiding specialistische geneeskunde net aangegrepen om, samen met het universitair ziekenhuis in Jette, een aantal veranderingen door te voeren. Er wordt gebruikgemaakt van de vereiste goede begeleiding tijdens het werkplekleren. Artsen-specialisten in opleiding en stagemeesters hebben de mogelijkheid ruimte voor onderwijs vrij te maken. De relatieve kleinschaligheid heeft op dat vlak voordelen met zich meegebracht. Als dit aan een universiteit lukt, moet het echter ook aan de andere universiteiten kunnen.

Minister, de politieke verantwoordelijkheid bevindt zich niet enkel op het niveau van de Vlaamse Regering, maar ook op het niveau van de federale overheid. Ik zou u dan ook graag een paar concrete vragen stellen.

Zult u de resultaten van de visitatie door een internationale commissie aangrijpen om de structurele problemen aan te pakken? Zult u overleg plegen met de rectoren en de opleidingsverantwoordelijken van de KU Leuven, de Universiteit Gent en de Universiteit Antwerpen om op korte termijn een oplossing te vinden? Mij lijkt overleg met minister Onkelinx ook essentieel. Heeft dergelijk overleg al plaats? Zult u samen met haar een manier zoeken om de Vlaamse en de federale regelgeving beter op elkaar af te stemmen?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, de kwaliteitszorgprocedure die in een oordeel door de NVAO uitmondt, vormt een lange keten. Het begint met een zelfevaluatie-rapport en een plaatsbezoek door een visitatiecommissie. Het ontwerp van rapport wordt naar de betrokken instelling teruggekoppeld. Daarop volgt een definitief rapport waarin de bemerkingen van de

instellingen zijn opgenomen. Dat rapport wordt gepubliceerd. Vervolgens moet de NVAO een accreditatiebesluit nemen. Indien het accreditatiebesluit negatief is, komt er een aanvraag tot tijdelijke erkenning op basis van een verbeterplan. De Vlaamse Regering moet dan beslissen de opleiding al dan niet tijdelijk te erkennen.

De opleidingen leidende tot de graad van master in de specialistische geneeskunde aangeboden door de Universiteit Antwerpen, de Universiteit Gent, de Katholieke Universiteit Leuven en de Vrije Universiteit Brussel zijn door de NVAO van 1 september 2009 tot 30 september 2013 als nieuwe opleidingen erkend. De toets voor nieuwe opleidingen was positief. Er was allicht onvoldoende tijd om de doelstellingen van de opleidingen op een kwaliteitsvolle wijze in programmaspecificaties te vertalen. Het gaat dan om de invulling van het curriculum, om de wijze van evalueren en toetsen en om de relatie tussen het academisch gedeelte en het beroepsgerichte gedeelte van de opleiding.

De resultaten van de visitatiecommissie van de VLUHR over de kwaliteit van de opleidingen zijn op 16 mei 2013 publiek gemaakt en voor accreditatie aan de NVAO overgemaakt. Na de publicatie van het visitatierapport is de NVAO als eerste aan zet om op basis van het extern gepubliceerd rapport al dan niet een accreditatiebesluit te nemen. In het geval van een negatieve accreditatie kan voor een opleiding een tijdelijke erkenning bij de Vlaamse Regering worden aangevraagd. Om die tijdelijke erkenning te krijgen, is een verbeterplan nodig. De Vlaamse Regering kan vervolgens op basis van het advies van de erkenningscommissie besluiten tot een tijdelijke erkenning over te gaan. De NVAO heeft op dat moment geen functie meer.

Ik zal de resultaten van de visitatiecommissie en van een mogelijke negatieve accreditatie door de NVAO kunnen aangrijpen om de vastgestelde structurele problemen samen met de universiteiten op te lossen. Daar zijn we nu nog niet. We moeten afwachten wat de NVAO zal beslissen.

In de marge van deze vraag om uitleg wil ik nog even melden dat de studieomvang van de master in de huisartsgeneeskunde en van de master in de specialistische geneeskunde in Onderwijsdecreet XXII tot 180 studiepunten wordt uitgebreid. Deze uitgebreide studieomvang geldt voor alle studenten die zich na de voltooiing van een masteropleiding in de geneeskunde met een omvang van 180 studiepunten vanaf het academiejaar 2018-2019 voor het eerst voor deze masteropleidingen inschrijven. Deze uitbreiding van de studieomvang zal vanaf het academiejaar 2018-2019 in een herziening van het curriculum moeten worden vertaald. Dit betekent dat er sowieso een aanpassing zal moeten komen.

Ik vat de situatie even samen. Er is uiteraard al informeel contact geweest. Volgens mij nemen de instellingen dit ter harte. We moeten nu afwachten wat de NVAO zal beslissen. Zodra we die beslissing kennen, zullen we in overleg met de instellingen verdere stappen zetten. Ik ga ervan uit dat de instellingen weten wat ze doen. We moeten nu afwachten wat de NVAO zal beslissen.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Ik heb geprobeerd snel wat notities te nemen terwijl de minister zijn tekst voorlas. Ik heb toch het een en het ander opgestoken. De minister heeft de hele procedure in herinnering gebracht. Het rapport is nu naar de NVAO verstuurd. Ik wil echter nog wel eens de samenvatting van de tekortkomingen voorlezen. De opmerkingen van de visitatiecommissie lijken me voldoende zwaarwichtig om niet te wachten tot de NVAO een beslissing heeft genomen.

U zegt dat er informele contacten zijn geweest, maar u hebt niet gespecificeerd met wie. Ik heb u twee dingen gevraagd. Ik heb u gevraagd of er overleg is geweest of zal zijn met de rectoren en de opleidingsverantwoordelijken. Ik heb u gevraagd of er overleg is geweest of zal zijn met Laurette Onkelinx. U hebt gezegd dat er informele contacten zijn geweest. Ik had graag geweten met wie dat was.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: We kunnen dat niet maken. Als er een procedure is, mogen we de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) niet buiten spel zetten. Er komt een rapport van de visitatiecommissie. Ik zal de procedure – wat trager – nog eens voorlezen, maar ik ga ervan uit dat u die volledig uit het hoofd kent. Er komt een ontwerprapport en dan komt er een definitief rapport. De opmerkingen van de instellingen zijn opgenomen. Het is dan aan de NVAO om beide te beoordelen. Laat ons de beoordeling van de NVAO afwachten. Ik kan niet tussenkomen in een lopende procedure. Dat zou niet correct zijn tegenover de afspraken die we maken met de NVAO.

Ongeveer om de drie maanden zien minister Lieten en ik alle rectoren samen. Minister Lieten en ik hebben dat ingevoerd, want voordien bestond dat niet. Ik kijk trouwens al uit naar de ontmoeting met de nieuwe rectoren in het najaar. Op die ontmoetingen bespreken we dingen die problematisch zijn, de stand van zaken van dossiers enzovoort. De rectoren waarderen dat omdat we het enige land in de wereld zijn waar dat gebeurt. In de marge hebben we het er even over gehad dat het ter harte moet worden genomen. De rectoren zijn er zich zeker van bewust. Maar er is nu een lopende procedure die we moeten afwachten.

Met minister Onkelinx heb ik daarover nog geen contact gehad.

Mevrouw Fientje Moerman: Ik ben het ermee eens dat de procedure formeel moet worden doorlopen vooraleer u iets kunt doen en vooraleer u – in het slechtste geval – ook een tijdelijke erkenning kunt geven. Dat is juist, maar kunt u niet al tussenbeide komen voor een aantal zaken die al zijn geconstateerd? Werkweken van 60 tot 80 uren kunnen niet. U bent er als minister ook mee belast om de wet te doen respecteren. Er is een Europese richtlijn die trouwens in het verleden al voor moeilijkheden heeft gezorgd. 48 uren werken is het maximum. Grijpt u niet in? Moet u daarvoor wachten op de NVAO?

Het rapport zegt ook dat er een gebrek is aan studentenbegeleiding; er ontbreekt een noodzakelijke opleiding en ondersteuning van docenten en stagebegeleiders; er zijn geen duidelijke implementatieplannen; er is een gebrek aan betrokkenheid. Ik ben u niet, maar ik zou nu toch al meer doen of iemand de opdracht geven om meer te doen dan gewoon in de marge van een zeer belangrijke vergadering met de rectoren er eens over te spreken tussen de soep en de patatten. Ik zou misschien al een beetje proactiever zijn.

De heer Boudewijn Bouckaert: Mevrouw Moerman, de rectoren hebben ook gereageerd. Ze hebben een aantal dingen gerelativeerd. Hun opmerkingen moeten ook eens onderzocht worden. Het moet door de NVAO in zijn geheel worden nagekeken. We kunnen dus misschien toch maar beter afwachten, maar het probleem van de feodaliteit in de klinieken is gekend.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Fatma Pehlivan tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de schoolverlatersstudie 2011-2012 van de VDAB - 1522 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Voorzitter, minister, collega's, schoolverlaters doen beter dan verwacht op de arbeidsmarkt. Dat blijkt uit de nieuwe schoolverlatersstudie 2011-2012 van de VDAB. Van alle schoolverlaters in dat jaar blijkt 11,7 procent nog werkzoekend te zijn. In de vorige studie van 2008-2009 was dat 14,6 procent. We kunnen ondanks de economische crisis dus een positieve evolutie vaststellen.

Toch zijn er nog pijnpunten. Nog steeds een op de acht schoolverlaters komt zonder diploma of getuigschrift op de arbeidsmarkt. Dit is een bijzonder kwetsbare groep die bovendien onvoldoende kennis blijkt te hebben van de arbeidsmarkt. 40 procent van hen heeft na een jaar nog altijd geen werk.

De beste manier om hen toch in het arbeidscircuit te loodsen, is door hun werkervaring te laten opdoen via werkpleklers en instapstages. Jongeren maken er onvoldoende gebruik van. Uit een persbericht van UNIZO blijkt dat het aantal jongeren dat kiest voor een opleiding waarbij leren en werken wordt gecombineerd, opnieuw met 5 procent is gedaald ten opzichte van het jaar voordien. Uit de studie blijkt ook dat niet alle studeerrichtingen even goede uitzichten geven op een job. Hoewel de gezondheidssector schreeuwt om arbeidskrachten, blijkt dat schoolverlaters uit gezondheids- en welzijnsopleidingen moeilijk aansluiting vinden bij die sector. Blijkbaar vindt die sector dat schoolverlaters niet voldoende gekwalificeerd zijn om onmiddellijk in een job te stappen. Dat zijn niet mijn woorden, maar de woorden van minister van Werk Philippe Muyters. Ook de grote uitstroom uit handelsrichtingen als verkoop of kantoor blijft toch wel een bekommernis.

Een ander pijnpunt dat niet wordt aangehaald in de schoolverlaterstudie maar wel blijkt uit andere studies, is de oververtegenwoordiging van jongeren van een andere origine binnen de groep van de ongekwalificeerde schoolverlaters. Dit kan onder meer verklaard worden door een taalachterstand. Hierdoor raken ze achterop op school, stromen ze ongekwalificeerd uit en hebben ze minder kans op een duurzame tewerkstelling.

Uw collega, minister Muyters, toonde zich tevreden met de cijfers uit de studie, maar vraagt toch het onderwijs om er conclusies uit te trekken om de afstemming van school en werk nog te verbeteren. Daarnaast heeft hij ook overleg aangekondigd met het onderwijs en de gezondheidssector om te zoeken naar een oplossing voor de richtingen die moeilijk aansluiting vinden met de arbeidsmarkt.

Minister, ik heb mijn vraag al ingediend op 24 april. Dat is al bijna een maand geleden. Ik heb intussen toch nog een aantal bijkomende vragen en ik ga mijn vragen ook anders formuleren. Ik hoop dat ik toch een antwoord zal krijgen. Minister, hoe evalueert u de resultaten van de studie van de VDAB? Heeft het overleg dat uw collega Muyters heeft aangekondigd, intussen al plaatsgevonden? Indien niet, wanneer gaat dit dan gebeuren?

Ik had ook een vraag over taaltesten, maar ik heb gemerkt dat dat ook is opgenomen in OD XXIII. Ik weet dus niet of ik daar nog moet naar vragen.

Er zijn al heel wat initiatieven genomen om werkpleklers verder te stimuleren. In het begin van het schooljaar zijn er bijvoorbeeld richtlijnen gepubliceerd in samenwerking met de federale minister van Werk om het juridisch kader goed te schetsen. Hoe schat u de impact in op het aantal leerlingen dat gebruikmaakt van werkpleklers? Worden er daarnaast nog bijkomende initiatieven genomen?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, collega's, ik denk dat de vraag van onze collega en haar bezorgdheid terecht is. De rapporten en de studies van VDAB hebben ongetwijfeld ook voor deze commissie een belangrijke signaalfunctie.

Ik weet dat het enerzijds normaal is dat er steeds een spanningsveld is tussen opleiding en beroepswereld, maar anderzijds denk ik dat het toch ook noodzakelijk is dat er een betere afstemming komt van het onderwijs met de beroepswereld. Het is wenselijk – maar we bewandelen hiermee paden die we allemaal kennen – dat er een betere afstemming komt met de arbeidsmarkt. Ik weet dat u vermoedelijk zult antwoorden dat u ervoor zult zorgen in de hervorming van het secundair onderwijs.

Minister, ik wil u de dubbele suggestie meegeven die ik in het verleden al eens heb gedaan. Enerzijds wil ik herhalen dat professor Van Damme daar toch wel een heel aantal interessante

ideeën over heeft. Anderzijds denk ik dat er in Duitsland toch ook wel heel wat interessante ervaringen zijn waaruit we mogelijks kunnen leren.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister, ik sluit mij aan omdat ik wil horen hoever het staat met de implementatie van het actieplan Science, Technology, Engineering and Mathematics (STEM). Dit is namelijk een van de doelstellingen van dat plan.

Een van de problemen die al geruime tijd geformuleerd worden, is dat er te weinig aansluiting is naar bepaalde profielen op de arbeidsmarkt en dat het werkplekleren, in tegenstelling tot wat mensen kunnen vermoeden, eigenlijk niet populair genoeg is. Ik vraag me af of er aan het werkveld wordt gevraagd wat het probleem precies is. Hoe komt het dat zo weinig jongeren aansluiten bij de mogelijkheden die ze krijgen om leren en werken te combineren? Hebt u daar zicht op? Hoe zult u dit concreet verder aanpakken in functie van wat het STEM-actieplan voorschrijft?

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik sluit graag aan bij de zeer interessante vraag van mevrouw Pehlivan. Ik wilde onder andere dezelfde vraag stellen als mevrouw Brusseel over het STEM-actieplan. We kunnen ook verwijzen naar het actieplan Ondernemerschapsonderwijs, waarin ook heel duidelijk het belang van stages en werkplekleren wordt aangegeven.

Ik verwijs graag naar ons zeer interessant bezoek vorige week aan de OESO in Parijs. We hebben een aantal experts van de OESO aan het woord gehoord. We hebben een beeld gekregen van de stand van zaken van ons onderwijs. Een van de dingen die aan bod kwam, is dat we zoveel mogelijk tamtam moeten maken rond de Schoolverlatersstudie. Gisteren of vandaag is er nog een opiniestuk verschenen van de voorzitter van de Vlaamse Scholierenkoepel (VSK). Hij is 18 en weet niet goed welke studiekeuze hij moet maken. We moeten neutraal en correct weergeven wat de jobkansen zijn van de verschillende richtingen.

Ik ben de eerste om ervoor te pleiten dat onderwijs zoveel mogelijk moet gebeuren op basis van talenten en interesses. Blijkbaar hebben jongeren echter onvoldoende brede informatie over de jobkansen van de verschillende richtingen. Dat zou een antwoord kunnen bieden op de zogenaamde probleemrichtingen – zoals mevrouw Pehlivan ze noemt –, die weinig perspectief bieden op de arbeidsmarkt en tegelijk de STEM-richtingen, die zeer veel kansen bieden, maar te weinig worden gevolgd.

Minister, zou u misschien mee kunnen zoeken naar een manier om de jobkansen van de verschillende richtingen duidelijker zichtbaar te maken, bijvoorbeeld via die Schoolverlatersstudie van de VDAB? Dat is gemakkelijk en het kost bovendien niet veel.

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, de cijfers die mevrouw Pehlivan aanhaalt, zijn inderdaad hallucinant: één op de acht jongeren haalt geen diploma.

Een maand of twee geleden heb ik een vraag gesteld over de studierichtingen verkoop, handel en kantoor die nergens toe leiden. Dat blijkt nog maar eens uit het overzicht van de knelpuntberoepen dat vandaag in de krant verschenen is. Het Nederlandstalig technisch secundair onderwijs in Brussel bestaat bijna alleen uit die studierichtingen. Er is dus echt wel nood aan andere richtingen die, zoals mevrouw Poleyn zegt, meer aansluiten op de werkelijke arbeidsmarkt. U antwoordde toen dat dit allemaal zou worden opgelost met de nieuwe onderwijshervorming. Minister, is de onderwijshervorming er al? Of hebt u een tussentijdse oplossing om een antwoord te bieden op dit grote probleem?

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: De sleutel ligt inderdaad in het secundair onderwijs en in de hervorming ervan. Dat lijkt geen twijfel. Anderzijds herinner ik me van onze voormiddag

bij de OESO dat die verantwoordelijkheid niet alleen bij het secundair onderwijs ligt, maar dat ook het levenslang leren daar een rol in kan spelen. In de cijfers en grafieken zag je heel duidelijk dat diegenen die in hun job blijven leren, hun kansen enorm verhogen en dat de rest razendsnel achteruitgaat wat verdere kansen betreft. Het levenslang leren en bijscholen werd zeer belangrijk geacht. De verantwoordelijkheid daarvoor werd voor een deel bij de werknemers zelf gelegd. Er werd op aangedrongen dat wij daar iets aan proberen te doen en de verantwoordelijkheid meegeven mensen op te vangen, eventueel in die ‘youth guarantee schemes’, waarin jongeren via stageplaatsen na het onderwijs blijvend leren op de werkvloer.

Er is dus een gedeelde verantwoordelijkheid tussen de minister van Onderwijs en de minister van Werk. We kunnen inderdaad nog stappen vooruit zetten, niet alleen in het secundair onderwijs, maar ook daarnaast.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, ik ben uiteraard verheugd dat er een positieve evolutie is wat betreft de tewerkstellingskansen van schoolverlaters in vergelijking met drie jaar eerder, maar er is inderdaad nog ruimte voor verbetering.

Voor al de jongeren die zonder kwalificatie of getuigschrift op de arbeidsmarkt terechtkomen, zijn kwetsbaar. Bijna vier op de tien ongekwalificeerden heeft één jaar na het schoolverlaten geen job. Het terugdringen van het vroegtijdig schoolverlaten blijft dus een belangrijke beleidsdoelstelling. Jongeren met een achtergrond in zorgopleidingen, zoals toegepaste verpleegkunde of thuis- en bejaardenzorg, vinden snel een job. Technische, wetenschappelijke en wiskundige studierichtingen en professionele bachelors blijken ook een zeer goede afstemming te hebben op de arbeidsmarkt.

De jongeren met een aso-diploma die niet of niet succesvol verder hebben gestudeerd, hebben een relatief hoge kans om een jaar na het schoolverlaten geen job te hebben. Dat is niet verwonderlijk, gezien het feit dat het aso geen arbeidsmarktfinaliteit heeft maar wel een doorstroomfinaliteit. Bij die groep van jongeren dient men zich zeker de vraag te stellen of ze niet beter af waren geweest indien ze gekozen hadden voor een technische opleiding. Dat is een van de hoofdredenen waarom – de heer De Meyer heeft er al allusie op gemaakt – de hervorming van het secundair onderwijs zo cruciaal is voor de toekomst van Vlaanderen en Brussel. U begrijpt dat ik daar nog niets over zal zeggen totdat de regering beslist heeft. We werken hard verder.

Ik stel voor dat we de taaltesten bespreken in het kader van OD XXIII. U hebt terecht opgemerkt dat dat in het ingediende ontwerp van decreet zit. Ik zal volgende week de toelichting geven in de commissie. Het kan nadien dan worden besproken.

Wat de afstemming tussen probleemrichtingen en de arbeidsmarkt betreft, is de vraag wat men precies onder ‘probleemrichtingen’ verstaat. De aangeleverde cijfers bieden waardevolle informatie over de transitie van onderwijs naar de arbeidsmarkt, maar moeten ook worden geïnterpreteerd. Het is niet altijd zo dat de opleiding het probleem is. Wanneer ik bijvoorbeeld zie dat in een studierichting kantooradministratie en gegevensbeheer de overstap door vrouwen veel vlotter gemaakt wordt dan door mannen, dan geeft dat een indicatie dat ook andere parameters dan de opleiding alleen een rol spelen. We moeten dus voorzichtig zijn, wat niet wil zeggen dat het niet duidelijk is dat bepaalde richtingen moeilijker toegang geven tot de arbeidsmarkt. Je moet het interpreteren.

De schoolverlaters uit de studierichtingen kantoor en verkoop vinden inderdaad moeilijk hun weg op de arbeidsmarkt. Het is dan ook belangrijk om na te gaan waarom dat het geval is. Als het gaat om een inhoudelijke mismatch, zal dat probleem met de introductie van de beroepskwalificaties in de onderwijskwalificaties worden weggewerkt. Daarenboven is een van de doelstellingen in de hervorming het secundair onderwijs beter op de arbeidsmarkt, maar ook beter op het hoger onderwijs af te stemmen. Er moet inderdaad meer dan vandaag worden ingezet op werkplekleren. Het opdoen van werkervaring is immers cruciaal om in een

latere fase een vlotte overstap naar de arbeidsmarkt te garanderen. Vandaar ook dat we in het ontwerp van OD XXIII hebben laten inschrijven dat stages in de tweede en derde graad van alle richtingen in het tso en bso moeten worden verplicht.

Verder volgen we nauw het geassocieerd onderwijs op, dat momenteel vorm krijgt tussen Audi en het KTA Halle. De Duitse ambassadeur heeft een ontmoeting geregeld met mij en Duitse bedrijfsleiders om daar binnenkort over te praten. Dit verder stimuleren is heel belangrijk voor zoveel mogelijk leerlingen.

Er zijn al veel initiatieven ontwikkeld. We sluiten onderwijsconvenants af met de beroepssectoren waarin dat heel uitdrukkelijk aan bod komt. We hebben dus niet stilgezeten. Die initiatieven kun je vinden op de website www.ond.vlaanderen.be/werkplekieren. Samen met federaal minister Monica De Coninck heb ik in een omzendbrief duidelijke richtlijnen uitgevaardigd voor de scholen.

Wat het STEM-actieplan betreft, dat heb ik niet zo lang geleden ontvangen. Nu hebben we even een andere prioriteit. We hebben een STEM-actieplan gemaakt en er is uitdrukkelijk afgesproken dat het naar een platform gaat van mensen uit het bedrijfsleven. Ze gaan dat bekijken, maar ze hebben wat meer tijd gevraagd. Dat zijn belangrijke mensen met belangrijke agenda's. Ze hebben ook meer tijd gekregen. Ze hebben ons dat plan nu overgemaakt. Dat zullen we dan bekijken. Het komt op een stuurgroep en dan is het de bedoeling dat het in juni wordt bekrachtigd en voorgesteld. Maar op dit moment zijn we bezig met een ander belangrijk dossier, wat niet wil zeggen dat dit niet belangrijk is. Je kunt maar één belangrijk dossier tegelijk aanpakken. Gisteren kon je lezen dat de auto-industrie met onze ondersteuning initiatieven neemt.

We zijn nu volop aan het werken aan de website onderwijskiezer.be, samen met de VDAB en minister Muylers, om niet alleen mensen te laten kiezen wat ze kunnen worden, maar ook om informatie te geven of een bepaalde studierichting al of niet een knelpuntberoep is. Er komt ook bijkomende informatie over hoeveel je kunt verdienen en wat de kansen zijn op de arbeidsmarkt. Dat soort informatie wordt allemaal gekoppeld op dit moment. De bedoeling is om dat tijdens deze legislatuur volledig uit te werken, zodat ouders en jongeren meer relevante informatie kunnen hebben als ze moeten kiezen.

We hebben ook een project opgestart met Klasse. Aan de hand van filmpjes over beroepen leggen we aan leerlingen uit wat ze precies inhouden. We werken volop aan die informatieoverdracht.

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Minister, u hebt veel punten aangeraakt en er staat veel in de steigers. We kunnen ook niet anders. De cijfers dalen nu wel, maar hopelijk is dat ook zo bij de volgende studie. Voor sommige jongeren is een bepaalde richting geen eigen keuze. Kantoor en verkoop bijvoorbeeld bieden weinig kansen op de arbeidsmarkt. Als ik op straat 18- of 19-jarigen ontmoet die op zoek zijn naar een job, en ik vraag naar wat ze hebben gedaan, dan antwoorden ze verkoop en kantoor, en de ouders bevestigen dat ook. Zelfs de ouders weten niet dat dit misschien wel kansen biedt, maar niet voor de grote groep.

Daarom is de hervorming van het secundair onderwijs heel belangrijk. U hebt daar niets over losgelaten. We verwachten veel van volgende week. Ik hoop dat het toch in de positieve richting zal evolueren. Veel zal daarvan afhangen, maar dat alleen zal niet voldoende zijn. De hele hervorming van het secundair onderwijs zal toch enkele jaren duren. We moeten daarop blijven inzetten.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Mevrouw Pehlivan heeft het over bepaalde richtingen die weinig succes opleveren voor de afgestudeerden op de arbeidsmarkt. Dat probleem is al enige tijd gekend. Minister, het verbaast me dat u daarin nog geen stappen hebt ondernomen. In

discussies over het secundair onderwijs hebt u in het verleden al verwezen naar het grote aantal studierichtingen. Meer dan eens hebt u gezegd dat sommige studierichtingen er beter niet zouden zijn, want men wordt er onvoldoende opgeleid om daarna een andere opleiding te kunnen beginnen of het levert niets op op de arbeidsmarkt.

Aangezien er over de aard van de onderwijshervorming zo lang discussie is, had ik gehoopt dat u met dat probleem al bezig zou zijn geweest, want eigenlijk is het vrij eenvoudig om dat op te lossen. Als we al jaren weten dat bepaalde opleidingen tot geen enkele job of veel te weinig jobs leiden, dan hadden die al lang moeten worden geschrapt. Nu worden er nog altijd leerlingen ingeschreven in afdelingen waarvan we op voorhand weten dat ze veel te weinig kansen bieden op de arbeidsmarkt. Ik begrijp niet goed waarom zulke zaken niet eerder worden beslist. Over het afschaffen van afdelingen zoals kantoorverkoop, waar men niet goed genoeg wordt voorbereid op de arbeidsmarkt, moeten geen grote principeakkoorden worden gesloten.

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Ik wil mevrouw Brusseel bijtreden in het praktisch aanpakken van dit probleem, in het variatie brengen in scholen. In het Nederlandstalige onderwijs in Brussel moet je buiten Brussel gaan omdat die keuze er gewoon niet is.

Minister, u hebt herhaald wat hier is gezegd. U zei dat er met de ouders een keuze kan worden gemaakt op de website, maar het gaat niet over die keuze. Het gaat over het feit dat die richtingen er niet zijn. Ze zijn geconcentreerd in een stad of op één plek. Er moet een grotere variatie komen van studierichtingen binnen een bepaalde stad of perimeter. Dat is heel praktisch. Binnen een straal van 5 kilometer kun je geen twintig scholen hebben die allemaal de opleiding Secretariaat Talen geven bij manier van spreken.

Minister, u zegt dat er een pakket technische vakken in de onderwijshervorming zit die u volgende week zult brengen. We weten niet of u dat technisch pakket ook gevarieerd brengt. We kunnen dus nu geen vragen stellen over hoe u het zult aanpakken. Dat is wel heel jammer.

Minister Pascal Smet: Nog even geduld.

Mevrouw Khadija Zamouri: Nog geduld? Oké, goed.

Mevrouw Ann Brusseel: Dat hebben we al vier jaar voor sommige problemen en er is nog geen oplossing in zicht.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik ben blij dat er meer weerklank wordt gegeven aan de resultaten van schoolverlaters en dat er meer informatie zal worden doorgegeven.

De tweede les van de OESO gaf de boodschap mee dat er een hervorming van het secundair onderwijs moet komen om het onderwijs in Vlaanderen top te houden.

Minister Pascal Smet: Het is allemaal wat ingewikkelder dan mevrouw Brusseel en mevrouw Zamouri denken om aan richtingen te komen. Dat is geen wiskunde. Zomaar iets schrappen en dan is het in orde.

Zo eenvoudig is het allemaal niet. Het is sommigen blijkbaar ontgaan dat we een programmatiestop in het secundair onderwijs hebben goedgekeurd. Dat zal nu weer veranderen. Tijdens de besprekingen van OD XXIII zal blijken dat we de programmatiestop opheffen en nieuwe programmatieregels invoeren. Op dat ogenblik zullen deze vragen duidelijk worden beantwoord. We zijn niet blijven stilzitten, maar het is niet zo evident er snel een richting uit te knikkeren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Khadija Zamouri tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het lamentabele onderricht in islamitische godsdienst
- 1541 (2012-2013)

Vraag om uitleg van mevrouw Goedele Vermeiren tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de kwaliteit van het islamonderricht
- 1580 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Voorzitter, deze vraag om uitleg dateert van 25 april 2013. Dat is al een tijdje geleden. Er waren toen andere feiten actueel. Deze vraag om uitleg is echter ook nog steeds actueel.

Leerlingen, ouders, leerkrachten en directies hebben al herhaaldelijk geklaagd over het gebrek aan kwaliteit van de inspectie van islamleerkrachten en over het gebrek aan didactisch materiaal en aan leerplannen voor het moslimonderricht die zijn aangepast aan de realiteit van jonge moslims die momenteel in Vlaanderen opgroeien.

Tijdens de hoorzitting van 6 juni 2012 over de oprichting van een academische opleiding islamitische godsdienstwetenschappen is het Vlaams Parlement gewezen op de nood aan betere en beter omkaderde islamleerkrachten. De heer Shattour, leerkracht islamitische godsdienst en Arabisch heeft de situatie toen aangeklaagd. Hij heeft verklaard dat slechts 6 of 7 van de ongeveer 300 leerkrachten islamitische godsdienst in Vlaanderen een universitair diploma hebben. Hij heeft ook de huidige inspecties voor het islamonderricht gehekelde. Marokkaanse islamleerkrachten kunnen om een Marokkaanse inspecteur vragen en Turkse leerkrachten kunnen om een Turkse inspecteur vragen. De heer Shattour heeft zelfs onthuld dat bepaalde inspecteurs voor het Nederlandstalig islamonderricht amper het Nederlands machtig zijn.

Dit onderwerp is in de media opgerakeld door de heer Laytouss, imam van de Gentse moskee van de Elyseese Velden en onderzoeker aan de Universiteit Antwerpen, die op Radio 1 onder meer heeft geklaagd over het amateuristisch islamonderricht, over het gebrek aan leerplannen en aan aangepast didactisch materiaal en over inspecteurs die niet inspecteren.

Minister, een kwaliteitsvol godsdienstonderwijs, gecontroleerd door competente inspecteurs en voorzien van gedegen didactisch materiaal is van groot belang voor de leerlingen en voor de maatschappij. Ik zou u hierover dan ook graag een paar vragen stellen.

Hebt u zich op de aard en de omvang van de gestelde problematiek? Zo neen, bent u bereid dit te onderzoeken? Ziet u binnen de marges van uw bevoegdheid mogelijkheden om in functie van het maatschappelijk belang initiatieven te nemen?

Hoe zult u een antwoord helpen formuleren op de nieuwe vernietigende kritiek op het Vlaams islamonderricht in al zijn facetten die in het zog van het maatschappelijk debat over de Vlaamse strijders in Syrië is losgebarsten?

Ik weet dat de ontwikkeling van het didactisch materiaal geen overheidsbevoegdheid is. Welke initiatieven kunt u nemen om het probleem van het gebrekkig of ontbrekend leerplan en didactisch materiaal voor islamleerkrachten op te lossen?

Mijn laatste vraag betreft de kritiek op de Nederlandsonkundige inspecteurs. Kan elke godsdienstige gemeenschap de eigen inspectie aanduiden, ongeacht de competenties en het kennisniveau van het Nederlands? Welke oplossingen ziet u? Hoe wilt u op deze kritiek reageren?

Ik weet dat u een heel kort antwoord op al mijn vragen kunt geven. U kunt verklaren dat dit uw bevoegdheid niet is en dat u zich met godsdienst niet mag mengen. (*Opmerkingen van minister Pascal Smet*)

Het gaat me hier om het algemeen belang. Dit zijn leerkrachten die in onze scholen lesgeven. Ergens moet een overkoepelend minister hierop toezien.

De voorzitter: Ik weet niet of iedereen zich de heer Shattour nog herinnert. Hij is hier eens geweest om over de conceptnota van de heer Sannen te discussiëren.

Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Voorzitter, mijn vraag om uitleg ligt volledig in het verlengde van de vraag om uitleg van mevrouw Zamouri.

Ouders kunnen in het officieel lager en secundair onderwijs voor islamonderricht of een ander levensbeschouwelijk vak kiezen. Volgens de recentste onderwijsstatistieken hebben in het schooljaar 2011-2012 27.000 leerlingen in het lager onderwijs en 18.500 leerlingen in het secundair onderwijs islamonderwijs gevolgd. Voor die lessen beschikken we over 635 leerkrachten.

Volgens de heer Laytouss, die zelf gedurende lange tijd islamleerkracht is geweest en die nu als onderzoeker aan de Universiteit Antwerpen is verbonden en ook imam is, zorgt een gedeelte van die leerkrachten bewust of onbewust mee voor de radicalisering van de moslimjongeren. Hij wijst erop dat er weinig tot geen didactisch materiaal is om antwoorden op eventueel radicalisme te geven.

Als verklaring voor zijn vaststellingen verwijst de heer Laytouss onder meer naar het amateurisme van het Centrum voor Islamonderwijs en van de Moslimexecutieve, twee instanties die bevoegd zijn voor de organisatie van de lessen islam.

Bovendien verklaart hij dat slechts drie inspecteurs toezicht op de islamleerkrachten houden. Een inspecteur kent onvoldoende Nederlands. De twee andere inspecteurs hebben geen theologische opleiding genoten.

Minister, erkent u de door deze onderzoeker aangehaalde problematiek? Op welke wijze kunt u erover waken dat de kwaliteit van de islamleerkrachten en van hun inspecteurs wordt bewaakt?

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Voorzitter, dit zijn twee belangrijke vragen om uitleg. Dit probleem duikt immers regelmatig weer op. Het moet me van het hart dat het me een beetje stoort dat het nu plots een majeur probleem is geworden. Nu een paar mensen uit de eigen rangen kritiek hebben geformuleerd, vindt iedereen dat het wel heel ernstig moet zijn. Ze zeggen het immers zelf.

Het probleem is natuurlijk heel ernstig. Eigenlijk heeft niemand er zicht op wat in die lessen islamitische godsdienst aan bod komt, welk materiaal daar wordt gebruikt of wat daar wordt gezegd. Er is eigenlijk ook geen controle. De godsdienstige gemeenschappen organiseren immers zelf de inspectie. Die inspectie oefent nauwelijks tot geen controle uit. De controle blijft gebrekkig. Er is geen organisatie. Er zijn geen leerplannen. Er is nauwelijks didactisch materiaal.

De vraag is waar dit probleem ten gronde uit is voortgekomen. Volgens mij is dit probleem ontstaan toen we het grondwettelijk kader voor de katholieke godsdienst en voor de vrijzinnigheid naar de erkende godsdiensten hebben uitgebreid. De overheid is er veel te snel van uitgegaan dat de nieuwe erkende godsdiensten over eenzelfde structuur en organisatie beschikten om hun godsdienstonderwijs en de onderwijsinspectie op de door de Grondwet voorgeschreven wijze te organiseren.

Dit blijkt met betrekking tot het islamonderricht duidelijk niet het geval te zijn. De moslims zijn daartoe te weinig georganiseerd en te diffuus. Een van de problemen is dat Marokkaanse leerkrachten door Marokkaanse inspecteurs en Turkse leerkrachten door Turkse inspecteurs moeten worden geïnspecteerd. Die diversiteit zorgt voor een bijkomend probleem.

Als er dan een organisatie is waar iedereen zich met vragen over de inspectie en over het onderwijs toe kan richten, is dat de Moslimexecutieve, die de helft van de tijd niet werkt. Dat is een groot probleem. De Moslimexecutieve, die het aanspreekpunt en de gesprekspartner is, heeft eigenlijk nooit fatsoenlijk gewerkt. Daar zit volgens mij de crux.

De grondwettelijke regeling zorgt er natuurlijk voor dat de middelen om op te treden van de minister beperkt zijn. De godsdiensten zijn gemachtigd om zelf het onderricht en de inspectie hierop te organiseren. Daar kan de minister weinig aan veranderen.

Minister, ik hoor u soms ballonnetjes oplaten. Misschien moeten we er de reguliere inspectie maar eens op afsturen. Ik vraag me af of dat grondwettelijk zomaar kan. Ik vraag me niet enkel af wat u wenst te doen, maar vooral ook wat u binnen het grondwettelijk kader kunt doen.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Het is zeker hemeltergend om te lezen dat in sommige lessen filmpjes van Sharia4Belgium zouden worden getoond bij gebrek aan goede vorming of goede leerboeken of dat men die leerboeken niet gebruikt als ze er zijn. Dat is natuurlijk zeer verontrustend.

Ahmed Azzouz heeft wat gerelativeerd wat zijn collega heeft gezegd, maar er is toch een tegenstrijdigheid. Minister, het zou goed zijn van u te horen over welke informatie u beschikt. Hoe ernstig is de situatie? Hoeveel meldingen hebt u binnengekregen of heeft uw kabinet of uw administratie ontvangen? Traditioneel ben ik een groot verdediger van ons grondwettelijk systeem en de verhouding tussen kerk en staat, maar in dit geval mogen we niet weggijken. Het is te belangrijk en we moeten er werk van maken. Ik heb gelezen dat u in OD XXIII een aantal minimumcriteria wilt invoeren in verband met de levensbeschouwelijke vakken. Dat is goed.

In december 2011 heb ik zelf de kans gehad om het probleem al eens aan te kaarten in een overleg met Ahmed Azzouz, de inspecteur-adviseur islamitische godsdienst. We hebben hem toen ook de vraag gesteld wat er gebeurt wanneer ouders of schooldirecties of leerkrachten van andere vakken signalen geven dat er zeer radicale taal wordt verkondigd tijdens het levensbeschouwelijk vak islamitische godsdienst. Hij heeft toen gezegd dat ze ingrijpen als ze die meldingen krijgen. Ze onderzoeken de melding en halen zelfs mensen weg uit scholen als er zaken gebeuren die niet kunnen. Hij verwees ook uitdrukkelijk naar zeer radicale taal.

Minister, hebt u er informatie over dat dat ook effectief gebeurt? Men kan het natuurlijk wel zeggen en ik heb ook geen reden om er a priori aan te twijfelen, maar ik heb er ook geen bevestiging van. Het zou mij interesseren om te weten of u er wel bevestiging van hebt. Hij verwees toen naar de omzendbrief van 2002 over inspectie van de levensbeschouwelijke vakken, waar de schooldirecties toch via de inspectie een aantal zaken kunnen signaleren, zodat er kan worden ingegrepen.

Leerboeken worden vaak door privé-uitgeverijen gemaakt en niet door het ministerie van Onderwijs. Er zijn daarvoor werkgroepen met leerkrachten en inspecteurs voor de verschillende vakken. Het is misschien nodig om een coördinerend initiatief te nemen om te komen tot goede handboeken waarvan we weten wat erin staat. Ik weet ook wel dat de Moslimexecutieve een beetje op apegapen ligt, en er zijn misschien te weinig aanspreekpunten. Met zo'n coördinerend initiatief heeft men geen alibi meer om te zeggen dat er te weinig lesmateriaal zou zijn.

Onze resolutie van een tijd geleden over de academische vorming is nog meer dan ooit actueel. Uit die academische vorming kan van alles voortvloeien: kritische zin, mensen die anderen kunnen opleiden. Het is absoluut nodig om dat niet uit het oog te verliezen.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Voorzitter, minister, collega's, er mag dan wel een omzendbrief zijn, maar de mogelijkheid, zowel voor de inspectie als voor de directie, om de kwaliteit van die lessen na te gaan, is zeer ondermaats. De directie is niet toegelaten in de klas. Die mag wel de andere vakleerkrachten horen, maar in de lessen godsdienst mag men volgens de Grondwet – en die is toch al een tijdje geleden opgesteld – om het even wat vertellen en die inspecteurs kunnen het niet bolwerken.

Minister, ik denk dat we naar een oplossing moeten zoeken, want dit is niet meer van deze tijd. Bijna elk pindanootje dat de fabriek verlaat, wordt gecontroleerd. U gaat aan kinderen geen voedsel geven dat niet uitvoerig is gecontroleerd, maar wat in hun hoofdjes wordt gepropt, dat hoeft blijkbaar niet altijd zo streng gecontroleerd te worden. Bij momenten heeft niemand er zelfs vat op. Ik kan aannemen dat men er niet altijd vat op heeft, maar in onze onderwijsinstellingen moet dat wel het geval zijn. Het kan niet dat anno 2013 in ons land om het even wat kan worden verteld aan kinderen en aan jongvolwassenen. Ik pleit dus voor een oplossing. Ik heb dat al meermaals gedaan.

Minister, ik wil er toch wel met u over van gedachten wisselen. Een tijd geleden heb ik cijfers opgevraagd over de lessen levensbeschouwing en de factuur is toch jaarlijks zeer hoog. Als we loonkosten en werkingskosten meetellen, kom ik tot een bedrag van om en bij de 220 miljoen euro.

Ik denk dat we moeten evolueren naar een aanpassing die ook wordt voorgesteld door onder andere een eminent professor en moraalfilosoof, Patrick Loobuyck. Hij heeft het over LEF – levensbeschouwing, ethiek en filosofie – en wordt daarin gevolgd door vele collega's. Wat daar zo mooi aan is, wat daarvan de intrinsieke waarde is – want er is ook een praktische kant aan: er moet een leerplan worden opgesteld, er zal inspectie zijn en de directeur zal in de klas mogen komen –, is dat alle leerlingen samen zullen zitten. Ze zullen over alle stromingen leren. Ze zullen leren wat er objectief wordt aangebracht, wat door een commissie van professionelen beslist is, wat didactisch ondersteund is.

De intrinsieke waarde is, wat vele collega's onder meer van sp.a en Groen belangrijk vinden, de inclusiviteit: samen dingen leren, samen leren dialogeren. Ik hoor hen daarover de laatste dagen opvallend mooie discours afsteken. Ik denk dat we met die waarden die verkondigd worden – en die waarden deel ik absoluut, laat daar geen twijfel over bestaan –, stappen vooruit kunnen zetten. Minister, ik ben benieuwd of u vandaag al een tip van de sluier zou willen lichten.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Laat me eerst even zeggen dat ik de moslimgemeenschap inderdaad al verschillende keren ontmoet heb. Nog niet zo heel lang geleden heb ik ook – op hun vraag trouwens – de voorzitter van de vzw Centrum Islamonderwijs, de voorzitter van de Executieve van de Moslims van België en de inspecteurs-adviseurs islamitische godsdienst ontmoet, naar aanleiding van de uitlatingen van de heer Laytouss en anderen.

Laat me eerst en vooral even de regelgeving herhalen. Het decreet op de inspectie en begeleiding van levensbeschouwelijke vakken van 1993 regelt het toezicht op de kwaliteit ervan. Dit decreet legt de verantwoordelijkheid voor het kwaliteitstoezicht bij de voor het levensbeschouwelijk vak erkende instanties of vereniging – in dit geval de vzw Centrum Islamonderwijs (CIO), de afdeling islamonderwijs van de Executieve van de Moslims van België.

De levensbeschouwelijke inspecteurs-adviseurs hebben de opdracht om de kwaliteit van de levensbeschouwelijke vakken te bewaken, om de leerkrachten levensbeschouwelijke vakken te begeleiden en om leerplannen te ontwikkelen, onder aansturing van de erkende vereniging/instantie. Specifiek met betrekking tot de leerkrachten betekent dit dat zij worden voorgedragen door de vereniging of de instantie die verantwoordelijk is voor de organisatie van de levensbeschouwelijke vakken, in dit geval de vzw CIO.

De islamleerkrachten worden in eerste instantie gerekruteerd uit de afgestudeerden van de lerarenopleidingen van de Erasmus Hogeschool Brussel, Groep T Leuven, centrum voor volwassenenonderwijs Step (CVO) in Hasselt, CVO Panta Rhei in Gent en CVO Lethas in Brussel. Deze uitstroom aan studenten is echter onvoldoende om aan de behoeften tegemoet te komen.

De vzw CIO organiseert daarom jaarlijks voor alle spontane sollicitanten – met of zonder getuigschrift van pedagogische bekwaamheid, met of zonder bachelor of masterdiploma – rekruteringsexamens. Hierbij wordt door middel van een schriftelijk en mondeling examen gepeild naar de inhoudelijke bagage van de kandidaten, de taalvaardigheid, de openheid van de visie en de bereidheid om met andere levensbeschouwingen samen te werken.

Indien ze geslaagd zijn, ondertekenen zij een ‘engagementsverklaring’ waarmee zij zich akkoord verklaren om bijvoorbeeld het pedagogisch project van de school waar ze aangesteld worden, te respecteren en de pedagogische studiedagen te volgen. Voor degenen die nog niet beschikken over een getuigschrift van pedagogische bekwaamheid, komt daar nog bij dat ze verplicht worden om een specifieke lerarenopleiding te volgen. Voor de didactische module moet dat gebeuren in CVO Step, Lethas of Panta Rhei – CVO’s die erkend zijn door de Moslimexecutieve –, voor de overige modules mag dat in andere CVO’s.

Alle beginnende leerkrachten zijn verplicht bij het CIO een vorming te volgen waarin actuele problemen en de interreligieuze dialoog centraal staan. Jaarlijks organiseert het CIO ook een aantal studiedagen waarop actuele thema’s en knelpunten worden behandeld.

Binnen mijn bevoegdheid als minister van Onderwijs kan ik er enkel over waken dat het kwaliteitstoezicht op de levensbeschouwelijke vakken binnen het formele onderwijs wordt versterkt – voor zover daarmee niet wordt geraakt aan de godsdienstvrijheid, die, zoals u weet, heel breed is volgens onze Grondwet. Moslimkinderen en -jongeren kunnen mogelijks ook buiten de formele onderwijscontext religieuze vorming krijgen, waarop de onderwijsinstanties geen vat hebben, in de zogenaamde Koranscholen of op andere plaatsen.

Het is dus de bevoegdheid van de vzw CIO en niet van de overheid om het islamonderricht te regelen. Mevrouw Brusseel, dat hebt u ook onderkend. Op de vergadering met CIO heb ik gezegd dat het ministerie daar niet veel klachten over krijgt. Zij beweerden dat zij daar ook niet veel klachten over krijgen. Ik heb hen dan gevraagd om de heer Laytouss en anderen te bevragen. Zij hebben in de krant gezegd dat er allerlei dingen gebeuren die het daglicht niet mogen zien. Ik vind dat het inderdaad verder moet worden onderzocht, maar ik vind in eerste instantie dat ik dat niet moet doen. Als minister moet ik de regelgeving en wetgeving respecteren. In eerste instantie is het de verantwoordelijkheid van die vzw CIO en van de inspecteurs. Zij hebben gezegd dat ze per aangetekend schrijven zouden vragen om de bewijzen te krijgen waarop die personen zich baseren om hun stellingen te doen. Als die bewijzen binnenkomen, zal de levensbeschouwelijke inspectie onmiddellijk actie ondernemen. Blijken er geen bewijzen te zijn, moeten we toch eens kijken wat daar allemaal wordt gezegd. Ik wil dus niet zeggen dat er niets aan de hand is, want ik weet het op dit moment niet. Ik kan het niet afleiden uit de informatie waarover we nu beschikken. Ik hoop dat zij die bewijzen hebben opgevraagd en dat die informatie aan hen werd overgemaakt zodat er verder actie kan worden ondernomen.

Tijdens die vergadering heeft de vzw CIO haar leerplannen islam overgemaakt. Zij stonden daarop. Die leerplannen werden trouwens ook gepubliceerd. Ze staan op hun website

www.centrumislamonderwijs.be. Ik heb aan de reguliere onderwijsinspectie gevraagd om die even te bekijken, ook al is dit grondwettelijk allemaal niet zo evident.

Mijnheer Van Dijck, het verbaast mij dat u na vier jaar nog durft te denken en zeggen dat ik ballonnetjes oplaat. Ik zal binnenkort 100 euro vragen elke keer dat iemand dat zegt. Wat heb ik hier twee jaar geleden gezegd? Het was alvast geen ballonnetje, maar een duidelijk voorstel, dat nu in OD XXIII staat. Ik denk dat ik de eerste minister in de geschiedenis van het Vlaamse onderwijs ben, die een voorstel heeft gedaan dat overgenomen is, door de Raad van State is geraakt, door de meerderheid aanvaard en gewild is en nu in OD XXIII staat. Daarin staat dat elke leerkracht godsdienst, of het nu islam, katholicisme, boeddhisme, protestantisme enzovoort is, het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) en de eindtermen moet respecteren. We zullen dat nog bespreken. Dat geeft mij de mogelijkheid om niet alleen de levensbeschouwelijke inspectie te laten optreden, want dat wordt een voorwaarde voor onderwijs, maar ook de reguliere inspectie. Mijnheer Van Dijck, u bent mij dus 100 euro schuldig. Ik heb met de meerderheid het middel gecreëerd waarmee we, meer dan nu, kunnen optreden. U kunt mij dus niet verwijten dat ik daar niets aan doe.

Ze hebben de leerplannen overgemaakt. Ik heb ze zelf eens snel doorbladerd. De bevoegde diensten zullen dat grondig doen. Ik heb de inspectie gevraagd ze te bekijken.

Wat zullen we nog doen? Op maandag 3 juni om 15 uur gaan ikzelf en de voorzitter van dit parlement een grote vergadering houden met de onderwijskoepels en de godsdiensten waarbij de set interreligieuze levensbeschouwelijke competenties zal worden afgekondigd. Ik moest een overeenkomst opstellen tussen de verschillende godsdiensten. Die overeenkomst ligt nu vast. In de aanwezigheid van de voorzitter van het Vlaams Parlement als emanatie van de Vlaamse bevolking en mezelf als emanatie van de Moslimexecutieve op dat moment, zullen wij dat plechtig afkondigen in hun aanwezigheid. Dat is toch ook belangrijk, want het betekent dat alle godsdiensten zich ertoe engageren om die set interreligieuze competenties op te nemen in een vak. Dat is een belangrijke stap die we in dezen aan het nemen zijn.

Verder werken we samen met de instellingen aan de masteropleiding in de islam. Ook dat verloopt momenteel goed, met betrokkenheid van de moslimgemeenschap.

Met andere woorden, we boeken wel degelijk vooruitgang.

Het decreet op de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken van 1 december 1993 maakt dat de erkende instanties verantwoordelijk zijn. Ze zijn echter niet volledig vrij wat betreft de aanwerving, aangezien zij rekening moeten houden met de aanwervingsvoorwaarden die in de onderwijsregelgeving zijn vastgelegd. In artikel 13 van het decreet op de inspectie en begeleiding van levensbeschouwelijke vakken worden de aanwervingsvoorwaarden voor inspecteurs-adviseurs opgesomd, onder andere met betrekking tot talenkennis. Ook het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009 bepaalt dat men taalkennis van niveau C1 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen moet beheersen en bewijzen. Ze moeten ook beschikken over een vereist bekwaamheidsbewijs om te kunnen onderwijzen in de betreffende godsdienst, wat eveneens een taalkennis van niveau C1 impliceert. Dat is vastgelegd in verschillende omzendbrieven. Als er bewijzen worden geleverd of als er klachten zijn, zullen wij op dat moment uiteraard uitdrukkelijk optreden.

Er is nog iets dat we gaan bekijken. Het is nog niet beslist, maar zeg nu niet dat ik weer een ballon oplaat, anders zeg ik het niet. Ik ben misschien wat te open, mijnheer Van Dijck, maar dat is uit respect voor het parlement. We bekijken of we het decreet op de inspectie niet moeten wijzigen en een onderscheid moeten maken tussen de begeleiding en de inspectie. De huidige onderwijsinspecteurs voor godsdienst doen zowel aan begeleiding als aan inspectie. Een beleidsvraag die we stellen, is of beide functies niet moeten worden opgesplitst. Dat is een optie die nog moet worden uitgesproken. We willen deze optie openen. Het zal de komende weken en maanden worden besproken.

U kunt vaststellen dat we niet hebben stilgezeten en dat we ons woord opnieuw nakomen.

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. U hebt een aantal van mijn vragen beantwoord. U zegt dat men voor het Nederlands het taalniveau C1 moet hebben. Dat is een goede zaak.

U zegt dat u als enige minister het EVRM en de eindtermen laat respecteren. Nu, dat vind ik toch eigenaardig. Ik wist niet dat ze de eindtermen niet respecteerden. Daar was ik niet van op de hoogte. Het maakt de situatie nog erger.

U spreekt over een opsplitsing tussen begeleiding en inspectie. Dat is inderdaad zeer belangrijk. Je kunt niet tegelijk begeleiden en inspecteren. Dan moet dat echter ook wel budgettair worden bekeken.

Minister, ik blijf met een vraag zitten over het didactisch materiaal. Hebt u daar iets over gezegd of heb ik het niet gehoord?

Minister Pascal Smet: De leerplannen zijn ons overgemaakt. Maar goed, het is niet de overheid die didactisch materiaal maakt.

Mevrouw Khadija Zamouri: Dat weet ik. Dat gebeurt door een privé-uitgever. U als bevoegd minister kunt niets zeggen over het inhoudelijke van godsdienst. In hoeverre kunt u de mensen van de werkgroep aanporren om daar werk van te maken? Ik weet dat het uw bevoegdheid niet is, maar u bent wel minister van Onderwijs en die staat voor een leerproces van kinderen.

Minister Pascal Smet: We kunnen hun dat vragen en suggereren, en dat hebben we ook gedaan. Er bestaan nog wel dingen.

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Minister, ik had uw antwoord niet zo uitvoerig verwacht. Het was heel interessant. Wat ik vooral onthoud, is dat we respect moeten hebben voor elk levensbeschouwelijk vak. Dat moet goed worden gegeven. Leerlingen hebben daar recht op en ze hebben daar vooral goede leraars voor nodig. Men rekruteert nu vooral bij de bachelors, maar ik wil ook verwijzen naar de resolutie die is goedgekeurd voor de opleiding godsdienstwetenschappen aan de universiteiten. Daar kunnen ook leerkrachten op masterniveau uit voortkomen.

Leerkrachten hebben ook een goede ondersteuning nodig, en ook de inspectie en pedagogische begeleiding zijn heel belangrijk. U zei dat er eventueel een opsplitsing zou komen.

Wat ik ook goed vind, is dat u hebt gevraagd of de beweringen van de heer Laytous waar zijn. Waarschijnlijk zullen die antwoorden binnenkort aan u worden overgemaakt.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Minister, u hebt binnen het kader van de grondwettelijke regeling, die heel wat vrijheid laat voor de inrichters van de levensbeschouwelijke vakken, ingespeeld op de situatie door de betrokkene van het islamonderricht uit te nodigen en pertinente vragen te stellen. Dat is perfect mogelijk binnen dat kader. We moeten niet weggijken, de overheid mag betrokken zijn.

U doet er ook goed aan om naar de resultaten van dat interne onderzoek te vragen. Het is belangrijk om de situatie goed te kennen. Geen sfeerschepping en ook niet minimaliseren. We moeten weten wat er is gebeurd, welke klachten er al dan niet zijn binnengekomen en hoe die worden opgevolgd. Daarop moeten we een goed zicht hebben om in de twee richtingen ontsporingen te voorkomen.

In het idee om inspectie en begeleiding te ontdebellen zit er heel wat. Het is inderdaad een dubbele rol, en dat kan elkaar tegenspreken. We zullen dat met interesse opvolgen.

Minister, u hebt herbevestigd dat in OD XXIII nieuwe instrumenten worden aangereikt die de toets van de Raad van State doorstaan om de reguliere inspectie een rol te geven. Het is belangrijk dat het systeem wordt gerespecteerd, maar binnen het systeem moeten de mogelijkheden effectief worden gebruikt.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister, ik had gehoopt dat u misschien zou ingaan op mijn suggestie, maar even goede vrienden dat u daar nog wat mee wacht. Misschien moet ik daarvoor nog een voorstel van resolutie indienen, of moeten we nog wat meer nadenken over welke grondwetsartikelen we met enkele partijen eventueel zouden willen openstellen, kwestie van ons onderwijs kwalitatief te verbeteren.

Ik zie al een piste. Als uw reguliere inspectie effectief zal nagaan in hoeverre de eindtermen te allen tijde worden gerespecteerd, dan zal het probleem zich stilaan zelf oplossen. Als de reguliere inspectie er echt op aandringt dat de eindtermen biologie te allen tijde worden gerespecteerd, dan moet men in elke les van welke godsdienst ook, de evolutietheorie vermelden wanneer er sprake is van het ontstaan van de wereld en de menselijke soort. Dan moet men eerlijkheidshalve aan de leerlingen zeggen: “We hebben daarover een mooi verhaal op het programma staan, maar dat is een verhaal. We gaan daarover praten, maar wat echt waar is, dat is biologie en dat leggen we daarnaast, en dit zijn de verschillen.”

Dat zullen de leerkrachten van welke godsdienst ook moeten doen, vrees ik. Anders is er sowieso een conflict met de eindtermen. Je kunt dat natuurlijk zeer creatief aanpakken. Ik ben voor creativiteit, in any possible way. Maar je moet altijd het kostenplaatje mee in rekening nemen. Spijtig genoeg zal de kritiek van moraalfilosoof Loobuyck overeind blijven: “Die leerlingen gaan niet in dialoog met elkaar.” Als ze al in dialoog gaan met wat biologie als eindterm heeft, dan is er al een stap verder gezet.

De voorzitter: Mevrouw Martens heeft het woord.

Mevrouw Katleen Martens: Minister, de hefboom die u wilt gebruiken, is de erkenning van het EVRM. Moslimorganisaties verwerpen dat per definitie om hun eigen versies te volgen, bijvoorbeeld die van Caïro. Ik zeg dat niet, ik lees dat in de nota van professor Vermeersch, toch iemand uit onverdachte hoek. Op basis waarvan kiest u voor dit criterium? Bent u echt overtuigd dat dit afdoend zal zijn?

De heer Boudewijn Bouckaert: Alle islamlanden hebben de verklaring van Caïro ondertekend. Het is een merkwaardige verklaring. Ze zegt dat de verdragen inzake mensenrechten, onder andere het EVRM, maar ook de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de UNO, worden aanvaard voor zover ze compatibel zijn met de sharia. Dat wil zeggen dat de gelijkheid van man en vrouw, die in al die verdragen is ingeschreven, door de moslimlanden wordt aanvaard voor zover ze compatibel is met de sharia, waar de ongelijkheid van man en vrouw is ingeschreven. Dat is de toestand, daar moeten we niet onnozel over doen. Dat is wat de heer Vermeersch terecht altijd in de debatten werpt. Men moet niet wegmoffelen dat dat een probleem is. Het gaat hier over de regeringen van de islamlanden. Ik zeg niet dat alle moslims die mening zijn toegedaan. Dat is een heel belangrijke nuance.

Dit wil dus zeggen dat, als men dat EVRM au sérieux neemt, die leerkrachten niet moeten komen aandraven met de verklaring van Caïro, want dan gaan ze dat EVRM meteen onderuithalen. Er is nog veel werk aan de winkel om het EVRM te laten doordringen in de godsdienstlessen, maar het is heel goed dat het wordt opgenomen. We hebben hier een echt aanknopingspunt om het islamonderwijs in de goede richting te sturen.

Wat de opmerking van mevrouw Brusseel betreft, ik heb daar veel sympathie voor, maar in het huidige kader gaat het wat te ver om je direct te mengen in de inhoud van de godsdienst en de godsdienstleraren min of meer te verplichten om het scheppingsverhaal tussen haakjes te zetten. De huidige situatie is dat toe te laten in het godsdienstonderwijs, maar de evolutietheorie te geven in het wetenschappelijk onderwijs. Het zou allemaal veel beter zijn indien we levensbeschouwing, ethiek en filosofie (LEF) zouden volgen, maar dat is een andere piste natuurlijk.

Mevrouw Ann Brusseel: Ik wil hier kort op reageren. Mijn stelling is dat de eindtermen die in de ene les worden gerespecteerd, niet strijdig met de eindtermen in een andere les mogen zijn.

Minister Pascal Smet: Dat is net de reden waarom we de regelgeving wijzigen. We zullen dit tijdens de bespreking van Onderwijsdecreet XXIII bespreken. We zijn blij dat de Raad van State dit heeft aanvaard. Ik stel voor dat we dit punt dan bespreken. Het gaat niet enkel om het EVRM. We hebben een formule gevonden om het respecteren van de eindtermen hierin op te nemen. We zullen dat nog bespreken.

Wat de suggestie van mevrouw Brusseel betreft, wil ik opmerken dat het Gemeenschapsonderwijs momenteel een keuzevak uitwerkt. We hebben het Gemeenschapsonderwijs hiertoe toestemming gegeven. Dat is een beslissing die het Gemeenschapsonderwijs heeft genomen. De voorzitter heeft terecht opgemerkt dat het altijd de keuze van de ouders blijft kinderen katholieke godsdienst, islamonderricht of een andere erkende godsdienst te laten volgen. Het Gemeenschapsonderwijs wil nu, naast de bestaande vakken, een nieuw vak creëren en aanbieden. Wat kinderen volgen, zal echter altijd de keuze van de ouders blijven.

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, ik vraag me gewoon af hoeveel procent van de islamleerkrachten uit de normaalscholen uitstroomt en lesgeeft. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Fientje Moerman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de professoren van de Katholieke Universiteit Leuven die met video-opnames hun talenkennis zouden kunnen bewijzen
- 1559 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Voorzitter, de saga over het bewijs van kunde van de taal waarin iemand onderwijs doceert, gaat voort. Het betreft hier een bepaling die is ingevoerd in artikel 91novies van het decreet van 13 juli 2012. Die bepaling betreft de wijze waarop een docent de vereiste talenkennis moet aantonen.

De directe aanleiding voor dit olijk evenement is een artikel dat op 1 mei 2013 in De Standaard is verschenen. In dit artikel staat het volgende te lezen: “Proffen KUL kunnen talenkennis bewijzen met video.”

Nopens het Integratiedecreet – het bewuste artikel 91novies – moet iemand een bepaald niveau van talenkennis hebben om in een andere taal dan zijn moedertaal te kunnen doceren. Die vereiste geldt ook voor anderstaligen die hier in een andere taal doceren en die in Vlaanderen, waar andere niveaus gelden, willen worden aangesteld.

Deze saga is al een tijdje aan de gang. Uiteindelijk, na veel gedoe, hebben de talencentra van de universiteiten een gemeenschappelijke test ontwikkeld, de Interuniversity Test of Academic English (ITACE-test).

Uit de richtlijnen van de aan de universiteiten verbonden regeringscommissarissen blijkt dat de minister deze test als een kwalificatiegetuigschrift erkent. In die richtlijnen staan een aantal vergelijkende tabellen over wat zoal als kwalificatiegetuigschrift wordt erkend. Aangezien er nog geen internationale erkenning is, heeft de minister de ITACE-test voor een beperkte duur erkend.

Overigens is het zo dat iemand die een bachelor, master of doctoraat heeft behaald in de taal waarin hij wil doceren aan een universiteit waar die taal de voertaal is, die test niet hoeft af te leggen en niet over een kwalificatiegetuigschrift voor die taal hoeft te beschikken.

Indien iemand niet over die elders verworven competenties beschikt, moet hij een test afleggen. De verschillende erkende testen staan in de onderrichtingen opgesomd. De hogeronderwijsinstellingen hebben, met andere woorden, keuze genoeg om te beslissen hoe ze dit willen aanpakken.

De meeste universiteiten en instellingen in het hoger onderwijs zijn ernstig in gang geschoten. Ik heb wat rondgevraagd. Eind deze maand moet het precieze aantal te testen mensen aan de regeringscommissarissen worden meegedeeld. De meeste universiteiten zijn druk bezig met de organisatie van de testen die de talencentra zullen afnemen. De meeste universiteiten treden ook als testcentrum voor anderen op. Zo treedt Linguapolis, het talencentrum van de Universiteit Antwerpen, op als testcentrum voor de Universiteit Hasselt en een aantal hogescholen. Een hoop universitaire talencentra treden als testcentra voor hogescholen op. Linguapolis zal meer dan 200 mensen testen. Het Universitair Centrum voor Talenonderwijs van de Universiteit Gent neemt al sinds 18 mei 2013 testen af. Ook aan de Vrije Universiteit Brussel wordt daar werk van gemaakt.

De KU Leuven is het buitenbeentje. Daar zouden ongeveer 900 mensen moeten worden getest. Dat is het aantal dat in de pers is verschenen en dat ook correct blijkt te zijn. Een 90-tal mensen zou vanwege de decretaal voorziene elders verworven competenties in verband met bachelors, masters en doctoraten in de desbetreffende taal zijn vrijgesteld. Er blijven dus nog ongeveer 810 mensen over die moeten worden getest.

Volgens de gegevens van het Instituut voor Levende Talen (ILT) zijn er al ongeveer 600 inschrijvingen. Dat zijn echter geen inschrijvingen voor taaltesten, maar om de videoclips te beoordelen.

Het ILT heeft me gecontacteerd en laten weten dat het om een ernstige videoclip gaat. Ze nemen dit heel ernstig. In eerste instantie twijfel ik daar ook niet aan. De grootste universiteit van ons land, die een ongelooflijke reputatie heeft, kan het zich niet permitteren daar een zootje van te maken. Indien het ILT deze testmethode hanteert, twijfel ik er niet aan dat dit ernstig zal gebeuren. Het ILT heeft me overigens laten weten nog een tijdje met het idee te hebben gespeeld alle clips op het internet te zetten. In het licht van de openbaarheid van bestuur zou ik er misschien willen op aandringen dat de minister daar een vereiste van zou maken. Op Youtube zou dit alvast een hit worden.

Indien deze testmethode wordt gehanteerd, denk ik dat dit op een ernstige wijze zal gebeuren. Alleen zijn er natuurlijk vragen over de methodologie. Ik heb even gekeken op de website van de KU Leuven wat het niveau C1 van het Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen voor het onderwyzend personeel aan hogescholen en universiteiten inhoudt. Ik citeer: “Kan een uitgebreid scala van veeleisende, lange teksten begrijpen en de impliciete betekenis herkennen. Kan zichzelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar uitdrukkingen te moeten zoeken. Kan flexibel en effectief met taal omgaan ten behoeve van sociale, academische en beroepsmatige doeleinden. Kan een duidelijke, goed

gestructureerde en gedetailleerde tekst over complexe onderwerpen produceren en daarbij gebruikmaken van organisatorische structuren en verbindingswoorden.”

Als ik dit allemaal lees, lijkt het me om veel meer dan een opname te gaan. Hoe kan aan de hand van een opname, vermoedelijk van een les, worden nagegaan of iemand een complexe lange tekst begrijpt? De opnames worden door het ILT zelf beoordeeld. Het ILT legt er echter de nadruk op pas de laatste schakel te zijn. Het ILT voert de beleidsoptie van het bestuur van de KU Leuven uit.

Als ik de verantwoordelijke goed heb begrepen, is het echter nog veel vreemder dat het ILT aan de opstelling van de elders overal gehanteerde ITACE-test heeft meegewerkt. Het ITL treedt zelfs op als testcentrum voor de ITACE-testen van het personeel van hierom verzoekende hogescholen die tot de associatie behoren. Vreemd genoeg geldt voor het academisch personeel van de KU Leuven zelf de videoclip.

Minister, ik ben echt benieuwd wat u hiermee zult doen. Wat is uw standpunt over deze door de KU Leuven gehanteerde evaluatiemethode? U moet hierbij het principe van de gelijke behandeling in het achterhoofd houden. Ik heb deze testmethode niet teruggevonden in het lijstje dat u de regeringscommissarissen hebt bezorgd. Ik neem aan dat de methode ook niet in dat lijstje thuishoort. Stel dat u zegt dat het er wel in thuishoort, wat gaat u dan doen met de mensen die geen les moeten geven in die taal, maar waarvan wel een bepaald niveau van Nederlands wordt gevraagd vooraleer ze een vaste aanstelling kunnen krijgen? Geldt voor hen ook een videoclip? Van wat? Niet van een lesmoment, want ze moeten geen les geven in het Nederlands. Waarvan gaat u aan hen dan een videoclip vragen, of gaat u dat aan hen verbieden? U zit daar dan met een enorm juridisch kluwen.

Kort samengevat, wat is uw standpunt tegenover de door de KUL gehanteerde evaluatiemethode voor het eigen academisch personeel? Aan welke vereisten moet een test voldoen die bewijst of de docenten aan de door het Integratiedecreet gestelde eisen voldoen? Dus naargelang het geval, C1-, B2- of B1-niveau? Hebt u gecommuniceerd naar de instellingen voor hoger onderwijs? Zo ja, hoe en wanneer? Hebt u de vraag gekregen of de videoclip in orde is? Zo ja, wat hebt u geantwoord? Zo nee, wat is uw antwoord vandaag?

Hoeveel docenten dienen, op basis van het huidige aantal lesgevers en in het kader van de oude regels, hun kennis te staven en hoeveel daarvan hebben dit al gedaan? Welke stappen zult u ondernemen om ervoor te zorgen dat bij het begin van het volgende academiejaar het kennisniveau van de taal waarin men doceert bij iedereen wordt vastgesteld die lesgeeft in een taal die niet de zijne of de hare is?

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Ik sluit mij heel graag aan bij de vraag van collega Moerman. Het is een zeer pertinente vraag. Ook wij willen benadrukken dat een evaluatie via een video-opname van een korte presentatie of een kort interview toch niet de geest van het decreet weergeeft.

In de memorie van toelichting van het Integratiedecreet lees ik: “De taalkennis dient te worden beoordeeld op basis van objectieve en relevante criteria, zoals bijvoorbeeld het voltooien van de hogere studies in een bepaalde taal en/of het slagen in een test die de vereiste taalkennis op ERK-niveau bewijst.”

Mevrouw Moerman gaf al aan wat een C1-niveau inhoudt. Ik ben me ervan bewust dat dat een hoog niveau is, maar dat geeft toch aan dat er naar leesvaardigheid, luistervaardigheid, woordenschatbereik- en beheersing, grammaticale correctheid, fonetische beheersing en orthografische beheersing moet worden gekeken. Het lijkt mij moeilijk om dit te controleren in een videomontage. Daarom sluit ik mij aan bij de vijf vragen van mevrouw Moerman.

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik moet zelf binnen een paar weken naar het Universitair Test Centrum (UTC) gaan voor de proef. Ik ben nieuwsgierig hoe dit zal aflopen. Ik heb zelf

al commentaar gegeven bij de regeling, dus ik vind het allemaal wat te bruusk. Men houdt te weinig rekening met eerder verworven competenties. Maar goed, het decreet is er en moet worden toegepast.

Wat Leuven betreft, moet er geen extreem jakobinisme worden in doorgevoerd. De proef moet namelijk in alle universiteiten dezelfde zijn, de universiteiten moeten een marge hebben om een adequate proef te organiseren. De minister heeft zelf al aangegeven dat hij ook bereid is om een marge te respecteren, anders moet er een soort centrale instantie worden georganiseerd die alle proeven uitvoert hier in Brussel, en dat kan toch niet de bedoeling zijn.

De goede kennis van het Engels wordt vereist van de professoren die lesgeven. Het lesgeven in een andere taal moet van een behoorlijk niveau zijn. Dat is in de eerste plaats zo, en een video-opname is in die zin wel adequaat. Men kan op een zeer levendige manier nagaan of de lesgever zich vlot en vloeiend in een bepaalde taal kan uiten. Aan de vereisten bij het niveau C1 is daar met de video-opnames voor een stuk voldaan.

Volgens mij is de video-opname wel een adequate methode, maar ze volstaat niet. Het moet worden aangevuld met andere elementen van talenkennis. Men moet ook goed een tekst kunnen reproduceren, dat is een tekstueel aspect. We moeten er ook rekening mee houden dat veel docenten publiceren in A1-tijdschriften. Dat zijn hoofdzakelijk Engelstalige tijdschriften waar een kwalitatief goed Engels wordt vereist. Als iemand goed professioneel Engels spreekt, dat kan bewijzen in een video-opname en dat kan complementeren met teksten die hij gepubliceerd heeft, en eventueel ook met teksten van cursussen, in zeer correct Engels, dan vind ik dat, samen genomen, een goed bewijs van de kennis van het Engels.

In Gent doen we het anders. Dat zal ook wel goed zijn, want ons talencentrum is een zeer goed centrum. Maar ik zou toch niet te vlug de indruk willen wekken – en dat doet u ook niet, mevrouw Moerman – dat de KU Leuven hier op een of andere manier het motto van Rik Torfs van de burgerlijke ongehoorzaamheid wil toepassen en de decretale verplichtingen zou willen omzeilen met die video-opnames. Ik zou niet te snel veroordelen.

Minister Pascal Smet: In de mededeling aan de leden van de Vlaamse Regering van 14 december 2012 over het aantonen van het vereiste beheersingsniveau van de onderwijstaal wordt uitgebreid op deze problematiek ingegaan. Daarin wordt onder meer toelichting gegeven bij de kwalificatiegetuigschriften die in aanmerking kunnen worden genomen voor het aantonen van het vereiste taalniveau. In deze mededeling wordt duidelijk gesteld dat er verschillende mogelijkheden zijn om een getuigschrift C1 te behalen en wordt er dan ook geen limitatieve opsomming gegeven van testen, kwalificatiegetuigschriften of van instellingen die dergelijke testen uitvoeren.

Het decreet voorziet ook in dezen in een zeer grote vrijheid voor de instellingen van hoger onderwijs. Wel is het zo dat de equivalentie met het vereiste ERK-niveau verzekerd moet zijn. Zoals blijkt uit de omschrijving impliceert het ERK-niveau dat bij een test die de grondslag vormt voor het kwalificatiegetuigschrift dat de vier vaardigheden van spreken, schrijven, lezen en luisteren worden getest. Het ERK-niveau wordt vastgesteld op het geheel van deze vaardigheden.

Uiteraard is het beheersen van taal meer dan dat. Maar dat gebeurt ook in de KU Leuven: het is meer dan even op een video kijken of men Engels spreekt. Het is wat gesimplificeerd in de berichtgeving gekomen – niet door mevrouw Moerman. Er is geen formeel voorstel gekomen om die test via een video-opname te doen, dit in tegenstelling tot de ITACE-test die aan de Vlaamse universiteiten werd uitgewerkt. Ik heb wel een mail gekregen van de rector van KU Leuven waarin hij mij – onder andere naar aanleiding van deze vraag – nog iets meer verduidelijkt wat men in Leuven wil doen. De video-opname blijkt een middel te zijn die de academische overheid moet toelaten een correcte inschatting te kunnen maken van de aanwezige taalkennis van hun professoren en die aanleiding kan geven tot verdere begeleiding.

U weet dat wij aan de regeringscommissarissen de opdracht hebben gegeven om het proces te bewaken, en zij moeten dat bij de uitoefening van hun taak doen. Een eerste communicatie hierover is gebeurd eind 2012. De brief van december 2012 is aan alle algemeen directeurs en rectoren toegezonden, samen met een begeleidende brief.

Op 18 april heb ik aan de regeringscommissarissen nadere richtlijnen in verband met de implementatie van de taalregeling hoger onderwijs overgemaakt. Deze richtlijnen, evenals het standpunt over de ITACE-taalttest, werden dezelfde dag ook doorgestuurd naar alle algemeen directeurs en rectoren van de hogescholen en universiteiten. Intussen werd er ook een correctie ingevoerd, die de gastprofessoren vrijstelt van het aantonen van de ERK-kwalificatie. Er was immers onduidelijkheid of dergelijke professoren al dan niet onder het academisch personeel ressorteren.

Net zoals mevrouw al Moerman zegt, heb ik ook geen enkele reden om te twijfelen dat een zeer eerbiedwaardige universiteit als de KU Leuven de kwaliteitsstandaarden niet zou behalen. Er is door het decreet en door de verdere verduidelijking vrijheid gegeven om daarmee om te gaan. Ik ga ervan uit dat het correct gebeurt, met alle vertrouwen in de instellingen. Later zullen we met de regeringscommissarissen bekijken hoe alles is verlopen, en of er zich in de praktijk al dan niet problemen voordoen.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Heb ik dat nu goed begrepen? Accepteert u die videotest als een volwaardige toets?

Minister Pascal Smet: Ik heb gezegd dat die video-opname een middel blijkt te zijn, wat nog iets anders is dan een test. Het blijkt een middel te zijn dat de academische overheid moet toelaten een correcte inschatting te maken. De academische overheid weet dat dit aan de C1-vereisten van het ERK moet voldoen. Dat blijkt ook uit de mail van de rector. De regeringscommissarissen zullen bekijken of dit aan die eisen voldoet. Is dat niet zo, dan is er een probleem.

Mevrouw Fientje Moerman: In Nederland zegt men dan: nou breekt mijn klomp. Bij ons zegt men: daar zakt mijn broek toch wel van af.

Mijn vraag was retorisch bedoeld. Ik betwijfel niet dat men de videoclips zal analyseren in het talentencentrum. Ik twijfel er ook niet aan dat een dergelijke methode deels een inschatting kan opleveren van het talenkennisniveau, van bepaalde aspecten daarvan bij professoren. Iedereen kan via het internet opzoeken wat een C1-niveau inhoudt, of een B1- of B2-niveau. Mevrouw Celis heeft zeer nuttig aangevuld over welke aspecten van talenkennis het zoal gaat. Het blijft voor mij echter een volstrekt raadsel hoe men het analyseren en begrijpen van complexe teksten zal testen door middel van een videoclip. Ik weet niet hoe dat moet. Hoe zal men via een videoclip grammatica testen, behalve als het gaat over flagrante fouten in gesproken taal? Hoe zal men het interageren in een complexe dialoog op academisch, sociaal en beroepsmatig vlak analyseren via een video-opname? Dit is een volstrekt raadsel voor mij. Ik meen dat u daarmee een inbreuk pleegt op het beginsel van de gelijke behandeling. Bovendien is die situatie compleet schizofreen, want de Katholieke Universiteit Leuven heeft zelf meegewerkt aan het uitwerken van de ITACE. Ze neemt die test die de universiteiten onderling hebben uitgewerkt, af voor bepaalde leden van de associatie rond de Katholieke Universiteit Leuven, maar voor het eigen personeel doet ze dat niet, maar doet ze het anders, met een videoclip. Hoe kunt u nu juridisch in godsnaam zeggen dat u ter zake een gelijke behandeling waarborgt?

Mijnheer Bouckaert, u zei dat we geen jakobijs systeem mogen hebben. Dat is heel juist. Het staat universiteiten vrij te kiezen welke methode ze hanteren. De minister en zijn administratie hebben een zeer lovenswaardige inspanning gedaan om ieders leven gemakkelijker te maken, door ook te zeggen wat allemaal in aanmerking komt, zoals bepaalde niveaus uit het volwassenenonderwijs, zoals de TOEFL (Test of English as a

Foreign Language), zoals een IELTS-getuigschrift (International English Language Testing System), zoals een Cambridge ESOL (English for speakers of other languages), zoals een DALF-C1 voor het Frans (Diplôme approfondi de langue Française). Die videoclip heb ik daarin echter niet teruggevonden. Mijnheer Bouckaert, alle aspecten van de C1 moeten worden getest, en met een videoclip test men niet alle aspecten van die C1.

Minister Pascal Smet: U moet luisteren naar wat ik heb gezegd. Ik zal het nog even herhalen. Zoals blijkt uit de omschrijving impliceert het ERK-niveau dat bij een test die de grondslag vormt voor het kwalificatiegetuigschrift, de vier vaardigheden – spreken, schrijven, lezen en luisteren – worden getest. Het ERK-niveau wordt vastgesteld aan de hand van het geheel van deze vaardigheden. Dat betekent dat het voor de Katholieke Universiteit Leuven over die vier vaardigheden moet gaan, net als bij elke andere instelling. Het kan zijn dat men dat voor een deel met behulp van video doet. Het gaat over meer dan een videoclip. Het is niet zo dat men even een videoclipje maakt, zoals wordt gesteld. De regeringscommissarissen zullen dat nagaan. Nogmaals, als de KU Leuven zegt dat te zullen doen, dan heb ik op dit moment geen reden om aan te nemen dat dit er niet aan zal beantwoorden. Als achteraf blijkt dat het er niet aan beantwoordt, dan heeft de universiteit een probleem. Er is dus geen probleem met het gelijkheidsbeginsel.

Mevrouw Fientje Moerman: Met andere woorden, u laat die vier dingen controleren. Als die videoclip een middel is voor een deelaspect, dan kunnen ze dat doen, als ze daar plezier in hebben, maar op het einde van de rit moeten de vier vaardigheden gecontroleerd zijn. Ik denk dat we elkaar opnieuw begin oktober zullen spreken. Mijn vraag dateert van 30 april. Toen had men nog vijf maanden de tijd. Ondertussen is het exact een maand later, 30 mei, en zijn er nog vier maanden om alles te testen. Hier en daar zullen er een paar tientallen meer of minder zijn, omdat er mensen zijn die in het tweede semester beginnen met een anderstalige les, en die hebben tot dan de tijd. Voor de grote meerderheid moet die zaak echter in principe bij het begin van volgend academiejahr in orde zijn. Ik wens de KU Leuven veel plezier om in orde te zijn met wat u hebt verkondigd.

In Vlaanderen gaan we er prat op dat we ‘Vlaanderen in Actie’ willen zijn, waarbij de twee laatste woorden dus niet aan elkaar worden geschreven. We willen in 2020 tot de top vijf van de regio’s van Europa behoren. Wel, als we zo voortdoen, dan zullen we daar niet toe behoren, want bij de eerste de beste lakmoesproef die we moeten doen, begint men al allerwegen mogelijkheden te zoeken om daaraan te ontsnappen. Voor een instelling van die grootte en met die reputatie vind ik dat beschamend.

De heer Boudewijn Bouckaert: Mevrouw Moerman, u beschuldigt de KU Leuven van ontsnappingsroutes. Dat vind ik toch wel een beetje voorbarig. Een dergelijke video-opname kan een nuttig onderdeel van een test zijn. Zoals ik al zei, is de belangrijkste bedoeling immers dat de kwaliteit van het lesgeven in het Engels wordt gegarandeerd. Trouwens, de grootste problemen met die kennis van het Engels zijn er precies bij het doceren. Onze onderzoekers kunnen hun teksten lezen. Ze kunnen die teksten schrijven: dat bewijzen ze met hun publicaties. Akkoord, dat moet worden nagegaan, maar daar zit het grote probleem niet. Het probleem schuilt in het boeiend en vlot lesgeven aan de studenten. Daarvoor is een video-opname zeker een adequaat middel, zeker als die niet is aangekondigd. Dat is misschien toch ook wel een element dat eens moet worden benadrukt. Als die opname is aangekondigd, dan zal de docent in kwestie dat immers zeer goed repeteren en krijgt men geen goed beeld van zijn vaardigheden.

Op voorhand zeggen dat de KU Leuven eigenlijk decretale verplichtingen wil omzeilen met de video-opnames, dat vind ik toch wel wat voorbarig. Zoals de minister zegt, moet u inderdaad de regeringscommissaris zijn werk laten doen. Die moet bekijken of voor de vier elementen het vereiste niveau werd gehaald.

Mevrouw Fientje Moerman: Ik heb op één vraag geen antwoord gekregen, namelijk wat de inbreuk op het gelijkheidsbeginsel betreft. Er zijn ook mensen die taaltests moeten doen met

het oog op hun aanstelling en die niet in het Nederlands lesgeven, maar wel met het oog op die aanstelling hun kennis van het Nederlands moeten bewijzen. Ik mag aannemen dat dergelijke mensen dan ook op basis van dezelfde methodes kunnen worden geëvalueerd wat hun kennis van het Nederlands betreft.

Minister Pascal Smet: Ik meen niet dat er daar een probleem is.

De heer Boudewijn Bouckaert: Het gelijkheidsbeginsel betekent niet dat het overal hetzelfde moet zijn. Dat is Mao. Het betekent dat er evenwaardigheid moet zijn.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Minister, ik heb een aantal dingen onthouden uit uw antwoord: de video-opnames moeten een middel zijn, en u hebt de regeringscommissaris de opdracht gegeven om de zaken te bewaken en daarover terug te koppelen. Dat klopt, maar ik voel in het antwoord dat mevrouw Moerman daarop heeft gegeven, ook absoluut geen beschuldiging, en zeker geen verontwaardiging, maar wel een enorm grote bezorgdheid over het niveau van de andere taal waarin wordt onderwezen. Het is hier in de commissie al heel vaak het voorwerp van discussie geweest. Als we terecht hoge eisen stellen aan de studenten en aan de diploma's die ze verwerven, dan kun je de lijn perfect doortrekken voor de docenten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Fientje Moerman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de invoering van een pedagogisch bekwaamheidsniveau voor professoren
- 1561 (2012-2013)**

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Voorzitter, minister, collega's, op het gevaar af van in het vervolg met een kogelvrij vest te moeten rondlopen, zou ik het nu over een volgend aspect van de kunde van het academisch personeel willen hebben, namelijk het pedagogisch bekwaamheidsniveau van professoren. Het klinkt natuurlijk heel bedreigend voor de beroepsgroep. Ik heb het ook al op Twitter ervaren tijdens de discussie over de talen. Een professor twitterde: "En wat zal het volgende zijn? Gaan we ook nog eens moeten bewijzen dat we kunnen lesgeven?"

Het is niet zo dat er in Vlaanderen en in België niets gebeurt. Maar om dat te ontdekken ben ik gaan kijken naar een aantal Nederlandse documenten waarin men de docent-professionaliteit in het Nederlands hoger onderwijs is nagegaan. Men onderscheidt op internationaal niveau vier strategieën bij het expliciteren van eisen aan universitaire docenten. Let wel: niemand in deze commissie zal zeggen dat de docenten en professoren geen pedagogische kwaliteiten hebben, zeker niet. Het is ook niet zo dat er niets aan gebeurt. In de Nederlandse studie staat dat er in België gemiddeld 150 uren aan worden besteed. Het is wel zo dat als je als regio in Europa vooraanstaand wil zijn, je moet expliciteren wat je doet en hoe je de kwaliteit zult bewaken en de kwaliteitseisen in het onderwijs zult inbouwen. Volgens mij expliciteren wij niet genoeg wat wij doen en structureren we het ook niet genoeg.

Er zijn dus globaal vier strategieën om na te gaan wat de bekwaamheid van docenten is. Een eerste strategie is het vastleggen van de aan docenten hoger onderwijs te stellen eisen in een wettelijke regeling. Men doet dat bijvoorbeeld in het Verenigd Koninkrijk, in Zweden, in Finland en in Baden-Württemberg. Een tweede strategie is dat de universiteiten vooral op basis van zelfregulatie tot op nationaal niveau geaccepteerde kaders voor docent-professionalisering hanteren. Dat doet men bijvoorbeeld in Noorwegen waar de eisen met betrekking tot kwalificatie van docenten deel uitmaken van een nationaal stelsel van

kwaliteitszorg en daardoor dus ook indirect wettelijk zijn gewaarborgd. In Nederland heeft men een overeenkomst van januari 2008 inzake de wederzijdse erkenning ‘basiskwalificatie onderwijs’ – het zogenaamde BKO – waar men, sinds de wederzijdse erkenning ervan, bij de accreditatie van universitaire opleidingen het percentage BKO-gekwificeerde docenten ziet als een kwaliteitskenmerk.

Een derde strategie is dat men op instellingsniveau daarover afspraken maakt, grotendeels vrijwillig. Landen waar dat gebeurt, zijn onder meer België, Denemarken, de rest van Duitsland, Estland, Ierland, Spanje, Zwitserland, Australië, Nieuw-Zeeland, de Verenigde Staten en Canada. Een vierde strategie is dat men aan docenten vakinhoudelijke eisen stelt, zoals bijvoorbeeld het doctoraat, terwijl de didactische vereisten en een traditie van vrijwillige professionalisering nagenoeg ontbreken. In Europa vindt men dat vooral in Frankrijk, Italië, Griekenland en Oost-Europa.

Internationaal is het wel zo dat men vooral in Europese landen ziet, behalve die in het zuiden en in Oost-Europa, dat er aan docentenprofessionalisering wordt gedaan. In de meeste gevallen is de manier waarop dit gebeurt – en daar bestaat een brede consensus over –, de portfoliotoetsing. De docent legt dus een dossier aan met daarin een curriculum vitae, bewijsstukken, reflectie op eigen competenties aan de hand van een docentenprofiel. Dat wordt dan beoordeeld door de toetsende instantie. Er is ook opleiding en dat fluctueert ergens tussen 100 uren tot 500 uren. Ik ga niet in detail treden, want dat zou materie zijn voor een hoorzitting.

Minister, ik denk dat de tijd toch rijp is om na te gaan of we er in Vlaanderen niet iets aan moeten doen, temeer omdat we samen met Nederland de kwaliteitstoetsen doen van onze instellingen. Ik heb gevonden dat men in Nederland in sommige universiteiten ongelooflijk hoge streefcijfers, hetzij al heeft bereikt, hetzij op zeer korte termijn – 2013 – nastreeft. Een universiteit die daar zeer ver in staat, niet alleen met het BKO maar ook met een seniorkwalificatiegetuigschrift, is de universiteit van Utrecht waar op dit moment 72 procent van de docenten een BKO heeft en men streeft naar 80 procent in 2015. Bij de anderen fluctueert dat, maar het ligt tot vaak rond de 30 procent, met hier en daar uitschieters van 64 procent, 36 procent en zo verder. Tegen 2015 stelt men overal percentages van de helft of iets hoger voorop.

Minister, vindt u het wenselijk dat het onderwijzend personeel aan de Vlaamse universiteiten ook een dergelijke gestructureerde bekwaamheid zou kunnen aantonen, temeer daar goede pedagogische talenten bijdragen tot kwaliteitsvol onderwijs? Zo ja, ziet u de uitvoering daarvan op korte termijn? En hoe ziet u, in het licht van die vier grote internationale categorieën, de inhoudelijke en structurele implementatie van zo’n bekwaamheidsbewijs?

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik wil vooraf zeggen dat ik de suggestie om een soort algemene kwalificatie in te voeren in het hoger onderwijs, niet op voorhand afwijs. Het is misschien geen slecht idee, maar men moet in de afweging toch met een aantal zaken rekening houden. Men mag niet de indruk willen wekken dat de onderwijskwalificaties van ons huidige personeel in het Vlaamse hoger onderwijs slecht zijn. Ik zeg dat niet om mezelf naar omhoog te praten, maar het onderwijsniveau aan de universiteiten – en aan de hogescholen is het nog iets beter dan aan de universiteiten – is de laatste twintig, dertig jaar spectaculair gestegen.

Ikzelf had les van een aantal goede proffen. Professor Delva bijvoorbeeld, familie van Paul Delva, was een schitterende lesgever. Andere lesgevers waren ‘a total disaster’. Ik heb dat niveau jaar na jaar zien verbeteren. We kunnen nu wel zeggen dat de meeste docenten op een behoorlijk niveau lesgeven. Het kan nog verbeteren, maar het is zeker niet meer zoals twintig jaar geleden.

Men moet er ook rekening mee houden dat professoren niet uitsluitend met onderwijs bezig zijn, maar eigenlijk op drie vlakken werken: onderwijs, onderzoek en dienstverlening. En een

universiteit kan verschillend zijn in de toewijzing van de taken. Er zijn professoren die heel veel les geven en minder aan onderzoek en dienstverlening doen, bij andere professoren liggen de klemtonen meer op onderzoek en dienstverlening. Dat wordt in percentages uitgedrukt in de taakomschrijving. Dat wil zeggen dat sommige professoren misschien vooral bezig zijn met onderzoek en dat we niet verwachten dat ze echt goede onderwijzers zijn. Je moet opletten dat je mensen die goed zijn in onderzoek niet elimineert door zeer strenge eisen te stellen op het vlak van onderwijs. Je moet rekening houden met dat element.

Bovendien wil ik zeggen dat er aan de universiteiten reeds een aantal elementen bestaan. Zo is er de docententraining. Die training is heel goed aan de Gentse universiteit en wordt door de meeste jonge docenten gevolgd. Dat is een bonus in de competitie voor de benoeming. Heel veel professoren zijn assistent geweest, hebben in hun assistentencarrière praktische oefeningen gegeven en op die manier hun didactische vaardigheden opgebouwd. Bovendien wordt bij de benoeming meestal aan de kandidaten gevraagd een proefles te geven. Ik moet eerlijk zeggen dat het mij verwondert dat sommige proeflessen zo slecht zijn, terwijl die kandidaten weten dat het een cruciaal element is. Zij kunnen dat cruciale element niet waarmaken en vallen er dus uit. Ten slotte zijn er de evaluaties van de studenten. Dat is een heel goede zaak. Daarbij geldt natuurlijk exclusief het onderwijsaspect. Er wordt heel duidelijk aangegeven wanneer een professor niet goed bezig is in zijn onderwijs. Het wordt allemaal goed uitgewerkt. Dan wordt dat geëvalueerd door een evaluatiecommissie in de faculteiten. Professoren die slecht scoren op onderwijs, kunnen bepaalde sancties krijgen die heel verregaand zijn.

Men moet ook niet doen alsof er niets bestaat. Onze universiteiten leveren een grote inspanning om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Dat heeft tot grote resultaten geleid. Men moet opletten dat zo'n algemene proef niet als excuus zal worden gebruikt om voor de rest niets meer te doen – alsof alles in orde is wanneer de professor in die proef slaagt. Men moet daarmee opletten. De inspanningen en methodes die men heeft ontwikkeld, mogen niet worden weggeduwd door het invoeren van een dergelijke proef.

Het is het debat waard en het moet verder worden bekeken.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, eigenlijk hebt u al heel wat gezegd van wat ik wil zeggen. Er gebeurt vandaag al heel wat. Het is belangrijk dat de universiteiten en hogescholen zelf de opdracht van ieder personeelslid vastleggen. Die opdracht omvat niet noodzakelijk alleen onderwijstaken. Dat varieert. Voor een voltijds lid van het zelfstandig academisch personeel is dat zelfs niet toegelaten. Bovendien kan ook de invulling van een onderwijsopdracht verschillen. Het kan geheel of gedeeltelijk bestaan uit de begeleiding van studenten bij scripties of eindverhandelingen en van promovendi bij de voorbereiding van een doctoraatsproefschrift.

Universiteiten en hogescholen kunnen, naast de decretale diplomavereisten, ook bijkomende kwalificaties vragen zoals het bezit van een bewijs van pedagogische bekwaamheid. Dat wordt ongetwijfeld beschouwd als een pluspunt. Het is dus niet omdat de overheid het bezit van een pedagogisch bekwaamheidsniveau niet verplicht, dat er geen controle is op de pedagogische vaardigheden van het personeel met onderwijsopdrachten. De pedagogische bekwaamheid van een personeelslid komt zowel aan bod bij de evaluatie van het onderwijzend en het academische personeel als bij de interne en externe kwaliteitsbeoordeling van het onderwijs, onder meer via de verplichte studentenbevraging.

Het is tot slot niet omdat de overheid het bezit van een pedagogisch bekwaamheidsniveau niet verplicht, dat de instellingen hier geen belang aan hechten. Alle instellingen hebben in het kader van de kwaliteit van het onderwijs specifieke acties voor het bevorderen van de onderwijskwaliteit van het personeel zoals het aanbieden van onderwijskundige vorming voor beginnende docenten. Dit zijn acties die vanuit de instellingen zelf komen, zonder dat die via

regelgeving opgelegd zijn. Ik wil erop wijzen dat de basiskwalificatie onderwijs voor een universitair docent in Nederland evenmin via regelgeving opgelegd is, maar door de Nederlandse universiteiten, in uitvoering van een afspraak tussen de staatssecretaris en de universiteiten, uitgewerkt en overeengekomen is.

Op basis van de informatie die we nu hebben, lijkt het mij niet nodig om een bijkomend bekwaamheidsbewijs decretaal te gaan verplichten. Ik zal uw inbreng en de suggesties van de voorzitter agenderen op ons driemaandelijks overleg met de rectoren. We zullen bespreken wat er gebeurt en eventueel bijkomende afspraken maken. Ik kan geen standpunt innemen zonder met hen te spreken.

Mevrouw Fientje Moerman: Er is een probleem, minister. Ik stel u een vraag en u leest gewoon uw tekst af. Ik heb om te beginnen gezegd dat ik niet vind dat er niets gebeurt. Ik heb u het hele Nederlandse systeem uiteengezet met de verwijzing naar de landelijke afspraak van 2008. Dat was een vrijwillige afspraak.

Minister Pascal Smet: Inderdaad. Wat is uw vraag?

Mevrouw Fientje Moerman: Op geen enkel moment heb ik gezegd dat er nood is aan een decretale regeling en dat er niets zou gebeuren in Vlaanderen. Ik vraag dat dit wordt opgenomen in het verslag.

Minister Pascal Smet: Uw vraag gaat toch in die richting, mevrouw Moerman?

Mevrouw Fientje Moerman: U luistert niet! Ik ben begonnen met te zeggen dat ik niet wil zeggen dat er niets gebeurt.

Minister Pascal Smet: Dat heb ik toch ook niet gezegd?

Mevrouw Fientje Moerman: Ik ben verder gegaan met te citeren uit de nota ‘Docentprofessionalisering in het Nederlands Hoger Onderwijs. Naar een Professionele Infrastructuur als voorwaarde voor studiesucces’. Daar zijn we allemaal zeer bezorgd over. De datum van de nota is mei 2009 en ze werd geschreven door José van Alst, Riekje de Jong en Hanno van Keulen.

In het document worden vier strategieën uiteengezet om naar docentprofessionalisering te gaan. Die gaan van uiterste vrijwilligheid tot uiterste wettelijke verplichting. Ik heb naar uw mening daarover gevraagd. Als wij de pretentie hebben, ook hier, om de top-5-regio van Europa te worden, dat we iets meer moeten doen dan de rest. Voor mij is de norm niet: zoals de rest het doet. Neen, als we de ViA-pretentie hebben, moeten we niet kijken naar het gemiddelde, en niet naar degenen die achter ons komen, zoals mijn vader zaliger zei, maar naar degenen die voor ons zijn.

In heel wat landen expliciteert men wat men doet. In heel wat bedrijven heeft men goede praktijken. Als men een ISO-kwaliteitscertificaat (International Standardization Organization) wil, dan moet men expliciteren wat men doet. Het zou misschien niet slecht zijn, mocht men dat ook bij ons doen. ‘Best practices’ hanteren, van elkaar leren, verbeteren, een netwerk opzetten, verschillende profielen hanteren, dat kan men op een rijtje zetten. Niet iedereen moet onderzoek verrichten, niet iedereen moet het zwaartepunt bij onderwijs leggen. Men kan over deze zaken wel reflecteren.

Ik wou u suggereren – maar tot mijn grote vreugde hebt u het gezegd – dat het misschien een onderwerp is voor uw driemaandelijks overleg met de rectoren. Ik zeg ook niet dat men alles op jakobijnse wijze in een decreet moet gieten, maar misschien kunnen we een voorbeeld nemen aan Nederland en de softe regulering die men daar hanteert door middel van landelijke afspraken. Dat zou alvast een grote stap zijn naar explicitering en verbetering van het studiesucces aan de universiteiten.

De heer Boudewijn Bouckaert: Over Nederland gesproken: er is een enorm grote tewerkstelling van Vlaamse docenten.

Mevrouw Fientje Moerman: Vooral vrouwen, ik heb ze allemaal ontmoet.

De heer Boudewijn Bouckaert: Blijkbaar appreciëren ze onze pedagogische kwaliteiten wel.

Minister Pascal Smet: Eind goed, al goed.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de conclusies van de conferentie naar aanleiding van de WO-peiling (wereldoriëntatie) - 1582 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Sinds 2002 geven peilingen een antwoord op de vraag in welke mate scholen erin slagen de eindtermen en ontwikkelingsdoelen te bereiken. In open conferenties worden de resultaten van de peilingen besproken en worden verbeteruggesties gedaan. In 2012 vond zo'n conferentie plaats naar aanleiding van de peilingsresultaten wereldoriëntatie in het basisonderwijs.

De resultaten van deze peilingsresultaten waren niet bemoedigend. Er bleken ook nogal wat verschillen te bestaan tussen de verschillende leerlingpopulaties onderling. Dit gegeven is vorig jaar overigens ook in de pers en in dit parlement aan de orde geweest. In de plenaire vergadering heeft dit tot actuele vragen geleid.

Onlangs mochten we een interessante brochure ontvangen van het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV), met een syntheseverslag van de conferentie samen met een aantal aanbevelingen aan het onderwijsveld en de minister. Deze aanbevelingen zijn bijzonder leerrijk, niet alleen wat betreft de problematiek van het vak WO maar ook wat betreft een aantal bredere onderwerpen zoals de spanning tussen doelstellingen van het onderwijs en de lerarenopleiding, het nog steeds groot tekort aan initiatieven met betrekking tot differentiatie en het gebrek aan transparantie in het optreden van de inspectie. Het benieuwt mij uitermate om te vernemen hoe over de aanbevelingen gecommuniceerd zal worden met het onderwijsveld om tot de verbeteringen te komen die we nastreven, en hoe u ze zult opnemen in uw beleid.

Minister, hoe wordt over de resultaten met het onderwijsveld gecommuniceerd?

Er wordt aanbevolen wetenschappelijk te laten onderzoeken of wereldoriëntatie veeleer cursorisch dan wel geïntegreerd moet worden aangeboden. Bent u bereid dit wetenschappelijk onderzoek te starten?

De leerplannen wereldoriëntatie zijn erg uitgebreid. De gebruiksvriendelijkheid vormt echter een probleem. Dit heeft, vooral voor beginnende leerkrachten, allerlei gevolgen. Op welke wijze denkt u ertoe te kunnen komen de leerplannen eenvoudiger en transparanter af te stemmen op de eindtermen en op de ontwikkelingsdoelen? U hebt dit als minister natuurlijk niet in de hand. Kan in dit verband een gemeenschappelijk begrippenkader worden gehanteerd?

Kunt u de onderwijsnetten vragen alle leerplannen elektronisch ter beschikking te stellen? Kunt u een initiatief ontwikkelen om al het educatief materiaal wereldoriëntatie aan te bieden op een website waartoe alle leerkrachten wereldoriëntatie toegang hebben?

Blijkbaar leven in de scholen nog steeds misverstanden over de door de onderwijsinspectie gehanteerde beoordelingscriteria. Dit geldt niet enkel voor wereldoriëntatie. Het is velen nog steeds niet duidelijk of de onderwijsinspectie nagaat of een school de eindtermen dan wel de leerplandoelen realiseert. Hoe kan dit worden verduidelijkt?

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Voorzitter, ik wil me zeker bij de vraag om uitleg van mevrouw Vanderpoorten aansluiten. Ik verwijs in dit verband naar de hoorzitting die we hier hebben gehouden over de implementatie van het actieplan voor het stimuleren van loopbanen in wiskunde, exacte wetenschappen en techniek (STEM-actieplan). Ik heb daarna nog een vraag om uitleg gesteld over de ondersteuning van de leraren en de onderwijzers.

Ik kan hier enkel op dezelfde nagel blijven kloppen. Ik zal mijn drie punten nog maar eens herhalen.

De ondersteuning van de leerkrachten en van de onderwijzers op het vlak van wereldoriëntatie is cruciaal. Dit kan gebeuren door middel van bijkomende investeringen in nascholingsprojecten.

De pedagogische begeleidingsdiensten kunnen de onderwijzers in de klas ondersteunen. Ik denk in dit verband aan het project in verband met techniekcoaches. Techniek en wetenschap zijn immers belangrijke aspecten van wereldoriëntatie.

Tot slot is er nog de vraag van de lerarenopleidingen om de STEM-didactiek wat professioneler aan te pakken en op dat vlak enige ondersteuning van het ministerie te ontvangen. Ik heb daarover een vraag om uitleg ingediend die allicht volgende week aan bod zal komen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, de resultaten van de peiling in 2010 zijn in de vorm van een papieren brochure naar alle scholen gestuurd. Ze zijn online nog steeds beschikbaar op de onderwijswebsite.

Naar aanleiding van deze peiling is in mei 2012 een conferentie georganiseerd. Tijdens deze conferentie, met de titel ‘Wereldoriëntatie in kaart gezet’, stonden tijd, ruimte, maatschappij en brongebruik van het leergebied wereldoriëntatie centraal. Aansluitend zijn de rijkgevulde conferentiebundel en de brochure met het verslag van de gesprekken en de aanbevelingen van de externe deskundigen online ter beschikking gesteld. Alle scholen hebben de papieren brochure van de conferentie toegestuurd gekregen. Op verzoek worden de resultaten door middel van lezingen en voordrachten toegelicht. Dit is op dezelfde manier al voor de lerarenopleiders gebeurd.

Het wetenschappelijk onderzoek staat op ons lijstje. We moeten nog trancheren of we dit al dan niet zullen uitvoeren.

De leerplannen zijn vrij omvangrijk. Het gaat dan ook om een ruim leergebied. Het gaat om 97 eindtermen voor het lager onderwijs en om 60 ontwikkelingsdoelen voor het kleuteronderwijs. Alle leerplannen worden voor advies aan de onderwijsinspectie voorgelegd. Hierdoor zijn de leerplannen in principe op een transparante wijze op de eindtermen afgesteld. Het is de rol van de pedagogische begeleidingsdiensten scholen en leerkrachten bij het gebruik van de leerplannen te ondersteunen.

De vraag om al het educatief materiaal op een website aan te bieden, is zeer terecht. Het Agentschap voor Onderwijscommunicatie heeft de educatieve portaalsite KlasCement opgenomen. Het is de bedoeling die site tot een volwaardige ondersteunende educatieve portaalsite uit te bouwen. Op die manier kunnen we al het materiaal in samenwerking met de koepels en met de leerkrachten ter beschikking stellen. Dit is niet enkel bedoeld voor de leerkrachten wereldoriëntatie. Alle domeinen moeten op een geordende wijze aan bod komen. Het agentschap werkt hier volop aan. Uiteraard zal in de toekomst nog meer materiaal ter beschikking worden gesteld.

Het klopt dat de door de onderwijsinspectie gehanteerde beoordelingscriteria niet altijd eenduidig zijn. De inspecteur-generaal is zich hiervan bewust en tracht dit te verhelpen. De

naleving van de regelgeving houdt in dat de eindtermen door middel van een door de Vlaamse overheid goedgekeurd leerplan worden bereikt. Dit is een decretale verplichting. De scholen moeten een leeromgeving creëren waarin leerlingen een ononderbroken leerproces kunnen doorlopen. De onderwijsinspectie moet nagaan of alle leerlingen van een school de eindtermen wereldoriëntatie bereiken. Dit leidt tot een advies met betrekking tot het leergebied. De onderwijsinspectie beoordeelt hierbij of het goedgekeurd leerplan optimaal wordt benut in functie van de creatie van een ononderbroken leerproces. De inspecteur-generaal is zich ervan bewust dat er niet steeds eenduidigheid is. Hij werkt hieraan.

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Het is misschien wat te vroeg om hierover al een vraag te stellen, maar ik heb gelezen dat eraan wordt gedacht techniek uit de wereldoriëntatie te lichten. Aangezien ik dat in de krant heb gelezen, mag ik daar vragen over stellen.

Wat is dan de bedoeling? Wordt dan ervaren, zoals ook in de brochure staat, dat wereldoriëntatie nu te breed is opgevat en dat we opnieuw een beetje in de richting van het vroegere systeem moeten evolueren? Moet ik het mij zo voorstellen? Is techniek dan een apart gegeven?

Minister, stel ik deze vraag gewoon te vroeg? Moet ik de vraag volgende week opnieuw stellen?

Minister Pascal Smet: Mevrouw Vanderpoorten, volgens mij stelt u deze vraag te vroeg.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Er wordt al aan gewerkt. Dat is op zich een belangrijk gegeven.

Als ik me niet vergis, zou in deze periode een evaluatie van de pedagogische begeleiding worden afgerond. We hebben hier al een paar keer naar ons bezoek aan de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) verwezen. De OESO heeft vermeld dat de wijze waarop de pedagogische begeleidingsdiensten in het algemeen functioneren een knelpunt vormt. De evaluatie van de pedagogische begeleiding en de conclusies die hieruit kunnen worden getrokken, lijken me dan ook heel belangrijk in het licht van toekomstige beleidsinitiatieven. Ik heb hier echter nog niets over vernomen. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: De pedagogische begeleidingsdiensten zijn zelf vragende partij om meer ondersteuning te kunnen bieden voor deze vakken. Ze hadden een voorstel gedaan.

Minister, ik hoop dat in uw STEM-actieplan bis van het STEM-platform, dat effectief de prioriteit zal zijn, en als dat niet zo is, dat u de politieke moed hebt om het alsnog in te voeren, want de resultaten van de peilingen zijn dramatisch en heel duidelijk.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het Inschrijvings-decreet en de problemen met betrekking tot dubbele inschrijvingen - 1589 (2012-2013)

De voorzitter: Ik wil opmerken dat ik dit een heel interessante en goede vraag vindt. Het is betreurenswaardig dat alle commissieleden reeds weg zijn.

Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, alle commissieleden hebben een brief gekregen van de raad van bestuur van de methodeschool De Buurt over het Inschrijvingsdecreet. We voelen allemaal aan dat er nog een aantal kinderziektes zijn. Deze vraag gaat nog over een andere kinderziekte, namelijk die met betrekking tot de dubbele inschrijvingen.

Vanaf het schooljaar 2013-2014 zijn er ten gevolge van het nieuwe Inschrijvingsdecreet een aantal nieuwe regels waaraan secundaire scholen moeten voldoen. Een daarvan is het bij voorbaat doorgeven van het maximumaantal leerlingen. Het idee van het op voorhand aangeven van een maximumcapaciteit is goed: zo kunnen scholen niet te pas en te onpas het feit dat de school volzet zou zijn, gebruiken als excuus om leerlingen te weigeren. Dat is ook de uitleg die bij dit punt in het decreet wordt gegeven: “Het bepalen van de capaciteit(en) voorafgaand aan de inschrijvingen verhoogt de transparantie voor leerlingen en ouders. Het kan bij eventuele geschillen ook duidelijkheid verschaffen over het rechtmatig karakter van een niet-gerealiseerde inschrijving (zie 8). Een schoolbestuur kan immers een leerling slechts weigeren op basis van capaciteit als de desbetreffende capaciteit vóór de start van de inschrijvingen werd vastgelegd. Een schoolbestuur kan de capaciteit(en) tijdens de lopende inschrijvingsperiode niet verlagen. De capaciteit(en) verhogen kan wel.”

Alleen lijkt de maatregel niet de gewenste effecten te hebben. In scholen met veel zijnstroom, vaak beroeps- of technische scholen, dreigt er een onbeheersbare chaos te ontstaan. Vele leerlingen met een C-attest beslissen zeer laat of ze het jaar willen overdoen op dezelfde school. Ondertussen moet hun plaats gegarandeerd blijven. Veel leerlingen die een A-attest hadden, beslissen pas zeer laat of ze de richting voortzetten op dezelfde school. Ook voor hen moet een plaats gegarandeerd blijven. Leerlingen die zich inschrijven op een opendeurdag, komen niet altijd opdagen. Dit alles maakt het zeer moeilijk voor scholen om die bepalingen in het Inschrijvingsdecreet te implementeren. Vooral de vrees dat het net de doelgroep leerlingen zullen zijn die hier slachtoffer van worden, baart mij zorgen. Zij zijn er vaak laat bij, en riskeren nu te horen te krijgen dat de klassen vol zitten, en zullen dan moeten kiezen tussen wat nog overblijft. Dat zal uiteraard nooit de bedoeling geweest zijn van dit decreet.

Het centraal aanmeldingsregister maakt het blijkbaar mogelijk dat ouders gaan shoppen tussen verschillende scholen, maar ze moeten die scholen daarvan niet verwittigen. Als er dan kinderen in september niet komen opdagen, moet de school de wachtlijsten beginnen af te bellen, en worden ze verplicht om kinderen op andere scholen weg te halen. Die moeten op hun beurt weer op zoek naar hun lijsten. Ik citeer een directeur: “Eigenlijk zouden we de ouders moeten laten tekenen dat ze zeker komen, maar dat mag niet.”

Het huidige decreet betreffende het inschrijvingsrecht werd in november 2011 goedgekeurd door de plenaire vergadering in het Vlaams Parlement, en werd achteraf nog met amendementen van de meerderheid en een reparatiedecreet gewijzigd. Men hoopte dat vanaf dan het initieel weinig gedragen decreet praktisch haalbaarder zou worden voor het werkveld. Helaas is er dus nu nog steeds veel onduidelijkheid en terechte kritiek.

Minister, was u op de hoogte van bovenstaande problematische implementatie van het Inschrijvingsdecreet? Wat is uw reactie op deze bezwaren van scholen met betrekking tot de moeilijk werkbare en contraproductieve richtlijnen in het decreet? Wat zijn volgens u mogelijke oplossingen?

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, de opmerkingen van mevrouw Meuleman staan niet alleen. We lezen regelmatig in de kranten dat er problemen zijn met de implementatie van dat Inschrijvingsdecreet. Ik verwijs naar de Antwerpse toestanden, waar bijvoorbeeld scholen die de sociale mix willen realiseren, dat niet kunnen doen. Dat is uw schuld niet, dat zijn consequenties van LOP-beslissingen (lokaal overlegplatform). We lezen over de problemen in het Leuvense, die werden gemeld door de heer Pijls.

Ik weet dat het een zeer moeilijke problematiek is waarbij je heel veel dingen tegelijkertijd moet oplossen. Ik heb daar dus alle begrip voor. Ik weet nog dat bij de stemming van het Inschrijvingsdecreet is gezegd dat we zouden evalueren hoe het uitdraaide op het veld. Onder die voorwaarde is het door velen goedgekeurd. Mevrouw Meuleman geeft een goed voorbeeld van een onverwacht maar pervers effect. Minister, voorziet u op een of andere manier in een moment om dat Inschrijvingsdecreet in zijn geheel eens te evalueren en eventueel aan te passen?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, het nieuwe inschrijvingsrecht dat op 1 september 2012 in werking is getreden, heeft onder meer als doelstelling om de transparantie van de inschrijvingen te verhogen zowel voor ouders en leerlingen als voor schoolbesturen. Het vooraf bepalen van capaciteit is een van de concrete maatregelen waarmee uitvoering wordt gegeven aan deze doelstelling. Maar het nieuwe inschrijvingsrecht houdt ook maximaal rekening met de eigenheid van het secundair onderwijs.

In tegenstelling tot het basisonderwijs, waar schoolbesturen verplicht zijn om capaciteit te bepalen, is voor het secundair onderwijs die verplichting beperkt tot het eerste leerjaar van de eerste graad en het buitengewoon secundair onderwijs. Voor het overige secundair onderwijs kunnen schoolbesturen capaciteit bepalen. Wel is het zo dat als een schoolbestuur leerlingen wil kunnen weigeren op basis van capaciteit, de capaciteit voor de start van de inschrijvingen moet worden vastgelegd, wat ook logisch is.

Ook met betrekking tot het bepalen van capaciteit houdt de regelgeving maximaal rekening met de praktische organisatie van een secundaire school. Zo zijn er verschillende niveaus bepaald waarop capaciteit kan worden vastgelegd en zijn er bovendien ook talrijke combinaties mogelijk waarmee scholen hun capaciteit kunnen bepalen, zoals school, vestigingsplaats, structuuronderdeel en combinatie van structuuronderdelen.

Naast de vele mogelijkheden om capaciteit te bepalen, zijn er de verschillen met betrekking tot de vroegste start van de inschrijvingen in het secundair onderwijs. Voor het eerste leerjaar van de eerste graad en het buitengewoon secundair onderwijs kunnen de inschrijvingen ten vroegste beginnen op de eerste schooldag van maart van het voorafgaande schooljaar. Voor de hogere leerjaren werd ervoor gekozen om de inschrijvingen ten vroegste te laten starten op de eerste schooldag na de paasvakantie van het voorafgaande schooljaar. Die differentiatie zorgt er met andere woorden voor dat scholen, afhankelijk van hun specifieke situatie met betrekking tot de attestering en de zijinstroom, zelf het moment van inschrijving kunnen bepalen en dat startmoment ook laat in het voorafgaande schooljaar kunnen leggen.

Ik wil niet ontkennen dat het vooraf bepalen van capaciteit in het secundair onderwijs een mentaliteitswijziging vereist. Uiteraard is het ook een breuk met het verleden, waarin het de praktijk was dat scholen zich ‘en cours de route’ tijdens de inschrijvingsperiode vol verklaarden. Die praktijk zorgde er echter voor dat ouders en leerlingen vaak niet wisten op basis waarvan hun vraag tot inschrijving werd geweigerd.

Ik weet dat dit tijd nodig heeft. We hebben daar ook begrip voor. We mogen ook niet vergeten dat dit het eerste implementatiejaar van het Inschrijvingsdecreet is. Het is dan ook logisch dat scholen hun manier van werken ter zake nog moeten vinden. We hebben dan ook de opdracht gegeven aan de administratie om tijdens dit schooljaar systematisch knelpunten die door de onderwijssector worden gesignaleerd, goed op te volgen en na te gaan in welke mate die signalen wijzen op fundamentele knelpunten op het niveau van de regelgeving, en dat met het oog op eventuele bijstellingen, mochten die nodig blijken.

Het klopt dat die regelgeving complex is. Ik heb dat ook nooit ontkend. We stellen echter anderzijds vast dat er heel wat schoolbesturen en LOP's zijn die er perfect in slagen om goede en creatieve oplossingen te vinden om, conform de regelgeving en op maat van hun eigen schoolwerking, hiermee om te gaan. U verwijst naar de pers, maar u zult ook lezen in

de pers dat een aantal belangrijke spelers toch ook zeggen dat in dat alles is voorzien en dat dit zo en zo moet worden aangepakt

We volgen dit dus zeer goed en nauwgezet. Als er fundamentele knelpunten zijn, dan moeten we die aanpakken. Wel vind ik dat we de tijd moeten geven: al na een jaar volledig evalueren lijkt me toch wel wat snel. Voorzitter, we hebben de neiging om heel snel nieuwe regelgeving te evalueren, maar dit heeft wat tijd nodig om te rijpen op het terrein. Er is tijd nodig om te leren. Ik denk dat er meer ondersteuning nodig is, om te wijzen op de mogelijkheden. Dat is toch ook al een conclusie. Deskundigen van LOP's wisselen al onderling praktijkvoorbeelden uit. Nog meer kennisdeling en professionalisering zullen dit alleen maar bevorderen. Ik hoop ook dat de pedagogische begeleidingsdiensten hierbij hun verantwoordelijkheid opnemen.

Mevrouw Meuleman, ik ontken dus niet dat er nog kinderziektes zijn, zoals u dat omschrijft. De vraag is of dit kinderziektes zijn, of dat dit wijst op een fundamenteel probleem. Als het een fundamenteel probleem is, dan sluit ik niet uit dat we de regelgeving moeten aanpassen, maar we moeten wel eerst bekijken of dat echt wel fundamenteel is en niet op een andere manier kan worden opgelost. Ik stel ook vast dat niet iedereen altijd goed begrijpt welke de mogelijkheden zijn en ziet hoe er op schoolniveau of een ander niveau oplossingen kunnen worden gevonden. Het was immers een belangrijke doelstelling van de wijziging van de regelgeving om te gaan van een zeer algemene regeling naar een regeling die meer op maat is. Dat maakt het echter wel iets complexer.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, ik kan me vinden in uw antwoord. De regelgeving was inderdaad complex. Het is vaak ook een substantiële aanpassing. Scholen en LOP's zullen hun weg nog moeten vinden. Er zal goed moeten worden gecommuniceerd, van de overheid naar de LOP's, van de LOP's naar de scholen en van de overheid naar de scholen. Er is dus sprake van een aantal communicatiekanalen. Het lijkt me belangrijk dat men die lijnen zeer goed open houdt en ervoor zorgt dat iedereen weet waarover het gaat.

Ik ben ook blij dat u systematisch een lijst zult maken van de knelpunten. Ik begrijp dat u na een jaar geen volledige, grondige evaluatie kunt maken. Als u dat lijstje hebt, bijvoorbeeld begin volgend schooljaar, dan zou het wel goed zijn dat ook wij dan van u een tussentijdse stand van zaken kunnen krijgen met betrekking tot die problemen die er zijn geweest, zodat we dat mee kunnen opvolgen. Een dergelijke tussentijdse stand van zaken voor het parlement zou voor mij ook nuttig zijn. Ik denk dat we allemaal mails, brieven, vragen van scholen krijgen.

Minister Pascal Smet: Ik ben daar op zich niet tegen, maar dan moet het juiste moment worden gekozen in het najaar.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■